

Tidskrift för **SCHACK**

6

Årgång 85 • Augusti • 1979

Ägare Sveriges Schackförbund, Ordförande Christer Wänéus, Tel. 011-11 85 00

Ansvarelig utgivare Fil.dr. Eric Uhlin, tel. 0303-102 51
Redaktion Lars Göran Ribbeck, tel. 031-14 55 28
Prenumeration Håkan Olsén, tel. 031-47 63 44
Ledamot Christer Bjursten
Prenumerationspris inom Europa kr. 58:—, utom Europa \$ 13.50

INNEHÅLL

SM 1979 med kongress	165	Vesterhavsturneringen	189
Ordet fritt	176	Partier	190
Instruktivt	178	Studier	196
Bertil Sundberg	180	Högfjällsturnering	198
IBM	181	Boknytt	198
Världsschack i Skara	181	Problem	199
Nordiska mästerskapen	184		
Copenhagen Open	186		
Kommande turneringar	187		
Ungersk damturnering	188		

Manuskript och annonser till TfS/7 senast den 7/9.

Omslagsbilden: Årets SM-segrare Lars-Åke Schneider.

NYINKOMMEN LITTERATUR

Taulbut: Niksic 1978 I. Gulko	66 s	11:—
Schroeder: Steinitz-Zukertort 1886	20	11:—
Schroeder: Lasker-Marshall 1907	15	11:—
Schroeder: Espergaerde 1978	55	10:—
Myers: Exploring the Chess Openings	102	37:—
Russel: The Veresov System	6	7:—
Harding m.fl.: French: Classical Lines (Batsford)	158	47:—
Neistadt: Eröffnungsfehler und lehrreiche Kombinationen	179	47:—
Schwarz: Göring-Gambit	125	34:—
British Chess Federation yearbook 1978/79	78	19:—
Cockburn: Chess and the Dance of Death (roman)	247 i	45:—
Horowitz m.fl.: The Complete Book of Chess	372 h	20:—
Korn: Americas Chess Heritage (From Franklin to Fischer)	302 i	71:—
Korchnoi: Chess is My Life, (Batsford)	176 h	29:—
The New Chess Player, vol. 3	345	49:—
The New Chess Player, vol. 4	358	49:—
Abrahams: The PAN Book of Chess	285 h	9:—
Reinfeld: Great Games by Chess Prodigies	246 h	22:—
Reinfeld: Chess Masters on Winning Chess	260 h	29:—
Selenus: Das Schach-oder König-Spiel praktverk i lyxutförande. Storformat	495 i	195:—
Petrovic bd 17. Bogoljubov	100 h	20:—
Petrovic: bd 18. Aljechin II	100 h	20:—
Petrovic: bd 19. Euwe	100 h	20:—

Moms och porto tillkommer. Snabba leveranser

Skånes Schackförlag - The Chess House

Linnégatan 65, 216 15 Malmö 30

Studiestraede 24 DK-1455 Köbenhavn K

Ordertelefoner: 040/16 28 61 — 15 45 03 — 45 26 10

00945/114 62 91 (direkt)

Svenskt postgiro 63 19 45-3. Bankgiro 312—7958. Dansk postgiro 58715.

Norskt postgiro 1 99 24 52. Finskt postgiro 1121 19-5

SM 1979

Schneider mästare

Årets Sverigemästare heter Lars-Åke Schneider. Hans slutfacit: +6=7, dvs. sex vinster och sju remier efter en säker insats så när som på ett parti. Men säker på seger kunde han inte vara förrän remi i slutronden mot Dan Cramling stod klar. Det är stenhårt i toppen i dag i svenskt schack, det är hårt med 13 ronder Monrad – nytt för i år – när så många av våra bästa är på plats!

Första SM-onsdagen utspann sig en liten diskussion mellan Lars-Åke Schneider och TfS' utsände om turneringstaktik. Om hur mycket poäng en blivande segrare "bör" ha efter si och så många ronder. "3,5 på 4 är för mycket" sade vi och tänkte på Jan Runnby som just tagit hem sin vackra vinst mot Roland Ekström. "Nej", 2,5/4 och varför inte 3/5 är lagom". "Sedan gäller det att undvika förluster". Filosoferade Lars-Åke halvt på skämt ... Och fortsatte att i behaglig lunk vinna och remisera om vartannat.

Fullt traditionsenligt var det en debutant, denna gång alltså 23-åriga Jan Runnby som agerade hare. Några "rundetider": 2/2 (ensam!), som sagt 3,5/4, nästa gång 4/5 sedan Konstanty Kaiszauri inte förmått omsätta en sund merbonde i vinst. Men nästa svåra parti som svart bringar den första nollan. Passande nog tillfogad av en annan debutant, Christer Bergström. I denna viktiga 6:e rond vinner vidare Carl Magnus Björk mot N-G Renman, Curt Gruvaeus över Bo Bengtsson. Gruvaeus som blixtkallats som 30:e man efter sena återbud från Harry Schüssler och Christer Niklasson var annars den största överraskningen så långt. Dit räknar vi inte längre Anton Fridh, 59. Mannen är ett fenomen! I denna rond skakar han som: den ende om Lars-Åke Schneider. Anton går ur förvecklingarna med en ren pjäs över, men det är tydligen dåligt drag i pipan ... Jaså, föll klockan?

Tur alltså för Lars-Åke som tar ledningen tillsammans med Christer Bergström vid "varvningen". Efter dessa två med 4,5 p följde fem man på 4 p: Wedberg, Björk, Gruvaeus och comebackande Ove Kinnmark hade 3,5.

I rond 7 spelar Schneider och Bergström remi och Kaiszauri kan ansluta i toppen efter vinst mot Björk. I den en dag framflyttade

rond 8 tar så Schneider ensam ledningen med hjälp av en vacker vinst mot Runnby. Bergström och Kaiszauri spelar en 12-dragremi. Förutom dessa båda har också Tom Wedberg och Lars Karlsson 5,5, en halv poäng efter ledande Schneider.

På onsdagen spelades dubbelrond, en konsekvens av spelarstrejken två dagar tidigare. Denna liksom den följande rond 11 blir avgörande för flera spelare. T.ex. Dan Cramling som efter en urusel start med 1/2/4 kommit till-

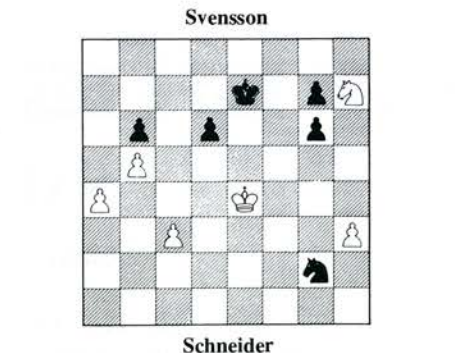

Lars-Åke Schneider - Sverigemästare 1979.

baka strålände med fem raka vinster. Ove Kinnmark understryker att han ännu har mycket att ge med remier mot Runnby och Schneider och en säker vinst mot Kaiszauri. Den senare som annars gjorde en bra turnering råkar dessutom under detta avsnitt ut för två svåra blackouts mot Cramling och Bengt Svensson.

I rond 12 tar Cramling sin 6:e raka, fantastisk! Därmed plockar han bort Christer Bergström ur den absoluta tättstriden. Kinnmark vinner över Renman. Schneider och Bengt Svensson, som liksom Bergström låg fint framme ett tag, utkämpar ett hårt parti. Schneider tvingas till sitt första avbrott.

Ställningen i toppen inför den 13:e och sista rondan: Schneider 9, Cramling, Karlsson, Kinnmark 8, Bergström 7,5, Wedberg, Renman 7, osv.

42. Sf8! Sh4 43. Kd5 g5 44. Se6† Kd7 45. S×g7 och vit vann efter ytterligare 14 drag.

Detta fina parti inkl. d:o slutspel säkrade av allt att döma Schneider slutsegern.

SM-GRUPPEN 1979

	Poäng																		
1. L-Å Schneider	+16	=12	=10	=6	+25	+13	=8	+9	=4	+2	=5	+11	=3	9,5					
2. L Karlsson	=14	=5	-24	+28	+22	=25	+6	+7	=8	-1	+4	+18	=11	8,5 (84,5)					
3. D Cramling	-20	=29	-18	-17	+27	=28	+16	+22	+23	+13	+12	+8	=1	8,5 (76)					
4. T Wedberg	=7	=15	+14	=19	+11	=12	=9	+13	=1	=8	-2	=10	+5	8 (89,5)					
5. O Kinnmark	=24	=2	=8	+14	+29	=11	+19	=18	+12	=9	=1	+6	=4	8 (86)					
6. N-G Renman	+26	=10	=9	=1	=8	-7	-2	+23	+24	+19	+18	-5	+14	8 (85,5)					
7. C M Björk	=4	+30	=20	=25	=19	+6	-12	-2	=14	+24	=9	+13	+8	8 (81)					
8. C Bergström	=28	=23	+5	+26	=6	+9	=1	=12	=2	=4	+11	-3	-7	7,5 (90)					
9. J Runnby	+22	+13	=6	+10	=12	=8	=4	-1	=18	=5	=7	=14	+21	7,5 (88)					
10. R Ekström	+17	=6	=11	=9	=18	=24	+26	=11	=20	=15	=14	=4	+12	7,5 (85)					
11. B Svensson	=19	+21	=15	=24	=5	=5	+25	=10	+13	+12	=8	=1	=2	7					
12. K Kaiszauri	+18	=1	=25	+20	=9	=4	+7	=8	=5	-11	-3	+19	-10	6,5 (89,3)					
13. A Fridh	+27	=9	=19	+15	+24	=1	+18	=4	-11	-3	+21	-7	+26	6,5 (83)					
14. S Ivarsson	=2	=24	=4	=5	+28	+29	+21	-20	=7	+25	=10	=9	=6	6,5 (82)					
15. B Hammar	=30	=4	=11	-13	+21	=20	=23	=24	-19	=10	=25	=17	+18	6,5 (75)					
16. M Svinn	=1	=18	=29	=18	+30	-17	=3	+28	+26	-21	+24	=22	+23	6,5 (71,5)					
17. G Rörvall	-10	-26	=27	+3	-23	+16	-22	+21	-25	=30	+29	=15	+28	6,5 (70)					
18. C Gruvæus	-12	=16	+3	+23	=10	+19	-13	=5	=9	+20	=6	=2	=15	6 (86)					
19. B Bengtsson	=11	+28	=13	=4	=7	=18	=5	+25	+15	=6	=20	=12	=29	6 (80)					
20. T Marttala	+3	=25	=7	-12	=26	=15	=24	+14	=10	-18	=19	-21	=27	6 (76,5)					
21. T Varjomaa	=23	=11	=28	+30	=15	+22	-14	-17	+27	+16	-13	+20	=9	6 (74)					
22. M Sjöberg	=9	+27	=23	=29	=2	-21	+17	=3	=30	=28	=26	=16	+24	6 (72,5)					
23. Å Olsson	=21	=8	=22	=18	+17	=26	=15	=6	=3	=27	=30	+29	=12	5,5 (85)					
24. P Östberg	=5	=14	+2	=11	-13	=10	=20	=15	=6	=7	=16	+30	=22	5 (80)					
25. J O Lind	+29	=20	=12	=7	=1	=2	-11	-19	+17	=14	=15	=27	=30	5 (73,5)					
26. A Wirgren	=6	+17	+30	=8	=20	=23	=10	=27	=16	=29	=22	=28	=13	5 (70)					
27. R Lekander	=13	=22	=17	=16	=3	=30	+29	=26	=21	=23	=28	=25	=20	5 (70)					
28. D Hansson	=8	=19	=21	=2	=14	=3	+30	=16	=29	=22	=27	=26	=17	4,5 (73)					
29. J Becker	=25	=3	+16	=22	=5	=14	=27	=30	=28	=26	=17	=23	=19	4 (69,5)					
30. U Elfvin	=15	=7	=26	=21	=16	=27	=28	=29	=22	=17	=23	=24	+25	4 (69,5)					

Tabellen läses på sätt som framgår av följande exempel. I 10:e placerade Roland Ekströms rad läser vi +17 =6 =11 -9 osv. Det ska förstås så att Ekström i rond 1 vann mot nr 17

Göran Rörvall, i ronderna 2-3 spelade remi mot nr 6 Renman resp. nr 11 Svensson. I rond 4 blev det förlust mot nr 9 Jan Runnby osv. Förtecknen + - = ersätter alltså 1 0 1/2.

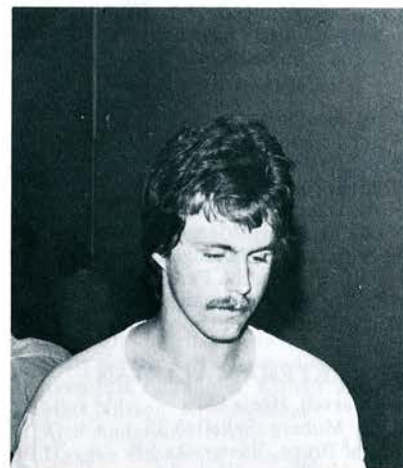
Alltså direkt "final", Cramling vit mot Schneider: 1. c4 Sf6 2. Sc3 e6 3. e4 c5 4. e5 Sg8 5. Sf3 Sc6 6. d4 c×d4 7. S×d4 S×e5 8. Lf4 Dc7 9. Dd2 a6 10. 0-0-0 Sf6 11. Sb3 Sh5 12. Sd5 e×d5 13. L×e5 d6 14. Lc3 d×c4 15. De2† Le7 och ... remi på svarts förslag. Där gick vi misste om ett dramatiskt parti! Den store kämpen Dan C ångrar sig lite så här efteråt.

Men Dan C är ändå belåten med sin insats i detta fina sällskap. Liksom Ove Kinnmark trots att denne finner sig långsamt utmanövrerad av Tom Wedberg. Renman vinner över Ivarsson och kommer upp i 8 p liksom Björk som vinner ett dramatiskt parti mot Bergström (liksom så många andra partier som omnämnts i detta referat - se partiavd!), Lars Karlsson säkrar andraplatsen efter remi mot Bengt Svensson.

Det är omöjligt att sätta betyg på samtliga spelare i årets utökade SM-grupp. Men en sak är klar. Svenskt schack verkar vara ett ymnighetshorn, när debutanterna år från år kan göra så fint ifrån sig som i Borås. Det var kamp om varje poäng. Så vi vågar kanske med förväntningar se fram mot nästa SM med Monrads system, mot Malmö 1981?

Mästarklassen, som sedan någon gång på sextioalet bestått av ett 60-tal spelare indelade i 4-6 Bergergrupper, spelades i år med alla i en grupp enligt Monradssystemet. Endast de två främsta platserna berättigade till spel i nästa SM-grupp, i gengäld kvalificerades även till SM 1981. Lottningssystemet var alltså Monrad men lottningen utfördes innan de avbrutna partierna var färdigspelade, tvärt emot vederlagten praxis. Eftersom båda spelarna i ett av-

Lars Karlsson och Dan Cramling, tvåa resp. trea i SM-gruppen.

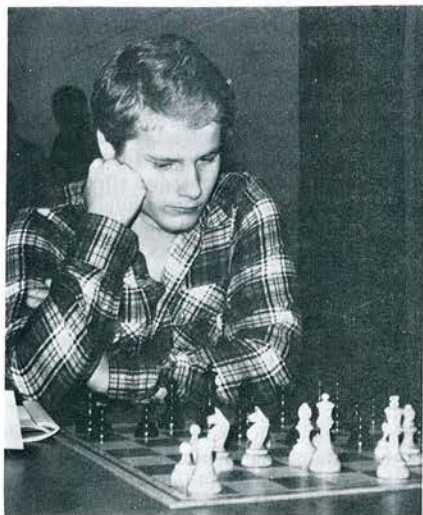
brutet parti då räknas som vinnare blev lottningen en sorts Monrad med fördröjd utlösning. Metoden innebar i praktiken en bestraffning av spelare som använde mer än 40 drag i sina partier vilket knappast kunde anses rättvist. En protestlista mot förfarandet samlade 47 av 48 möjliga underskrifter.

Snabbast ut från startblocken var Uppsalas nya stjärnskott Jan Johansson, efter en inledande remi vann han 4 partier i följd och ledde för ett kort strejkdrabbat ögonblick hela SM. Sedan tog förhandsfavoriterna över kommandot. En förbittrad kamp utspelade sig där till slut Ralf Åkesson och Mikael Johansson belade de främsta platserna. Av de akterseglade var det väl mest synd om Ingemar Vulkan som missade två års SM-spel på sämre kvalitetspoäng.

Ralf Åkesson startade dåligt med remi i första rondan och förlust i andra, sedan visade han med åtta poäng av nio vem som var bäst. Ralf har trots sin ungdom tillhört våra mest lovande spelare länge. Säker positionsspel och goda teorikunskaper kännetecknar hans spel. Det kan räcka långt i SM-gruppen. Mikael Johanssons placering var mer oväntad. Han är väl mest känd som "rufflande turgubbe". I år var det Hans Friberg som råkade illa ut. Friberg hade ett klart vunnet torn + springarslutspel mot Mikael, många hade nog gett upp avbrottsställningen. Men inte Mikael. Det tog honom i stället inte särskilt många drag att sätta matt! Kämpatakt är viktiga i schack och naturligtvis kan man inte kvalificera sig till SM-gruppen enbart med hjälp av tur. Mikael får två chanser att bevisa detta.

Detta om toppstriden. För den stora majoriteten gällde det ju i första hand att försöka

Ralf Åkesson och Mikael Johansson belade de två främsta platserna i mästargruppen och är därmed kvalificerade för SM-gruppen såväl 1980 som 1981.

hanka sig kvar till nästa år. Tack vare det nya systemet gällde det "bara" att ha tillräckligt många poäng när remitaget gick 4-5 ronder från slutet. Tåget hade då uppemot 20 passagerare per rond, endast 9 missade (mot normala 20) och fick åka hiss i stället.

De flesta tycktes vara tacksamma för att slippa de traditionella dubbelronderna från tidigare SM.

I veteranernas elitklass tog Bengt Ekenberg omedelbart kommandot och inkasserade så småningom en kassaskåpsäker turneringsseger. Han var praktiskt taget aldrig hotad. Betydligt jämnare var det i veteranernas öppna klass även om Stig Hörvell i slutet hade ett ganska säkert grepp om händelserna.

**Prenumerera
på TfS**

(Fullständiga resultatlistor föreligger vid pressläggningen ej från arrangörerna varför läsarna tyvärr t.v. får nöja sig med följande något ofullständiga redovisning. Vi återkommer med utförligare resultat från SM-tävlingarna i nästa nummer av TfS).

KLASS M

1. Ralf Åkesson, SASS	8,5
2. Mikael Johansson, Åstorps SS	8
3. Ingemar Vulkan, Lidköpings SS	8

VETERAN ELIT

1. Bengt Ekenberg, Helsingborgs SK	8
2. Åke Boman, SK Kamraterna, Trollh.	6,5
3. Evert Johansson, Kinna SK	6
4. Rune Leijonborg, Schack-47.	4,5
5. K. E. Gannholm, Burs SK	4,5
6. Valde Skalin, Herrljunga SS	4
7. Jean Mörby, Lidköping SS	3,5
8. Harald Weijmo, SA Fenix	3
9. Erik Kjellberg, Finspångs SK	2,5
10. Wilhelm Udén, Göteborgs SS	2,5

VETERAN ALLMÄN

1. Stig Hörvell, Hörja SK	7
2. Holger Moberg, Sollefteå SS	6,5
3. Gunnar Bruce, Västerviks SK	6
4. Gustav Källberg, Gävle SA	6
5. Anders Boström, Wasa SK	5,5

Segrarna i veteranernas elit resp. allmänna klassen, Bengt Ekenberg och Stig Hörvell.

SEGRARE I KLASS 1

Grupp

1. Anders Larsson, Uppsala ASS	6,5
2. Bertil Dynefors, Majorna SS	6
3. Christer Flemming, Uppsala	7
4. Bo Plato, Malmö ASS	6,5
5. Björn Gillefalk, Lundby SS	6
6. Johnny Blomkvist, Rockaden	6,5
7. Helge Wademmark, Hultfred SK	6,5
8. Michael Bergman-Olsson, SASS	6,5
9. Paul Lichtenstein, Nacka SK	7
10. Michael Berg, Hässelby SK	7
11. Kaj Engström, SS Luleå	8,5
12. Lennart Wahlström, Varberg SK	6
13. Bengt Wihlbom, Växjö SK	6,5
14. Veine Nilsson, Huskvarna ASK	7
15. Bengt Lindberg, Sollentuna	7,5
16. Kurt Setterqvist, SS Luleå	6,5
17. Bo Wiker, Fagersta SS	8
18. Gunnar Pousette, SS Luleå	7
19. Erik Persson, Fagersta SS	7
20. Rolf Adeborg, Rockaden, Sthlm	6

SEGRARE I KLASS 2

Grupp

1. Per-Anders Albihn, Limhamn	8
2. Börje Lindberg, SK Kamr, Trht	8
3. Alf Karlsson, Hultsfreds SK	5,5
4. Hans Karlsson, SK Rockaden	7,5
5. Sven-Erik Björkholm, Kalmar SK	8
6. Mats Nilsson, Kristinehamn	6,5
7. Kjell Andersson, SASS	6
8. Tryggve Gannholm, Burs SK	6
9. Ove Nylén, Linköping ASS	7
10. Jonas Hansbo, Danderyds SK	6,5

11. Bror Olof Svennberg, Kinna SK	6,5
12. Folke Gustafsson, SK Fenix	7
13. Roger Ljungberg, Götaverken SK	7,5
14. Torsten Kyle, Schack 27, Sthlm	6
15. Mats Winter, SK Pjäsen	6,5
16. Sören Lövfquist, Hultsfred SK	7
17. Sigurd Wandel, SK Fenix	7
18. Lars-Erik Lundgren, Katrineh.	6
19. Martin Bennulf, Lidköping SS	6,5
20. Olle Johansson, Malungs SK	7,5
21. Ingemar Larsson, Fagerviks SK	7
22. Mikael Claesson, Torskors SK	6,5
23. Bertil Eriksson, Solna SS	6
24. Jan-Henrik Swahn, Limhamns SK	6,5
25. Tommy Revai, Kallhäll SK	5,5
26. Jörgen Nilsson, Uddevalla SS	7,5
27. Berne Lundberg, Vanneberga SK	6
28. Per-Olof Hallgren, Forshaga SK	8
29. Sven Eriksson, Lerums SK	7,5
30. Erik Tillberg, SASS	6,5
31. Axel Brännfors, Wasa SK	6
32. Mats Grafström, SK Rock, Sundsv	7,5
33. Henry Frelin, Nynäshamn	5,5
34. Gunnar Ek, Tanums SS	6

SEGRARE I KLASS 3

Grupp

1. Erik Lundbäck, Hägersten SK	6,5
2. Tapto Ukkonen, Schack 08	6,5
3. Staffan Pettersson, Landskr.	7
4. Sven Folkunger, AGA Schack	6,5
5. Stefan Varjomaa, Fagersta SS	7,5
6. Gösta Steiner, Södertälje SS	6,5
7. Per-Anders Nordh, Bollnäs SS	8
8. Marianne Pettersson, KH-72	7,5
9. Tomas Lennartsson, Knislinge SK	7

10. Björn-Erik Ohlsson, Landskr. SK	7,5
11. Stefan Lisander, Lerums SK	6,5
12. Bengt Ohlsson, Limhamns SK	7,5
13. Folke Liwenkehl, Kristallen SK	6,5
14. Artur Illerbrand, Uppsala ASS	8
15. Dragoslav Stanojevic, Schack-08	7,5
16. Yngve Pettersson, SK Rock, Sthlm	7,5
17. Tomas Dahlin, Lunds SK	6,5
18. Peter Ohlstenius, Vanneby SK	8
19. Torsten Börjesson, Lerums SK	7
20. Peter Bernsten, Arlövs SK	6,5
21. Johan Abenius, SASS	8,5
22. Mats Dillén, Häverödals SK	7
23. Stefan Karlsson, Eksjö SK	7,5
24. Joakim Persson, Tibro SK	6,5
25. Mats Carlgren, Ervalla SS	6

Ditt och datt från SM

Ulf Andersson gjorde ett blyttbesök i spellokaler den 2/7 varvid Rune Emanuelsson utdelade Sveriges Schackförbunds utmärkelse Schack-Gideon för bästa schackinsats 1978 till vår svenske stormästare.

☆

Den som för första gången besökte Borås blev nog något förbryllad över de otaliga trafikljus varmed knallemetropolen består sig, i centrum var praktiskt taget varje gathörn ljusreglerat. Man fick inte ha bråttom.

☆

Arrangörerna hade väldiga transportproblem. Spellokalen Teko-Center står i vardagslag praktiskt taget tom så förutom spel, klockor och bräden erfordrades stolar och bord av alla de slag. Det blev några billaster det ...

☆

Äldst i SM-gruppen var Anton Fridh, Malmö, med 59 år, yngst 19-årig göteborgaren Bengt Svensson.

☆

Inflationsspöket höll ett stadigt grepp om SM-tävlingarna. Startavgifterna har höjts betydligt och blyttturneringen kostade Kr 40:—. Logipriserna låg 50 – 100 % högre än i Degerfors. En plastmugg visserligen välsmakande kaffe gick på 2:75 och priset på dagens rätt i restaurangen knallade sakta men säkert uppåt.

10:50 i början av första veckan, 11:50 några dagar senare och andra veckan 12:50. Som jämförelse kan nämnas att vid de sanktionerade tävlingarna i Örebro strax före SM kostade två smörgåsar och kaffe med påfyllning 5:50, motsvarande i Borås 14:25!

☆

Glada över Monradsgrupper med en rond per dag var de alltid lika tidsnödsplågade journalisterna. SM-gruppens partier var vanligen avgjorda långt före pressläggningen. Andra veckans händelser gav så schackskriventerna chans att visa att de inte bara kunde referera skärmyslingar vid brädet. En del kom t.o.m. på löpsedlarna och det händer ju inte så ofta.

☆

SM-gruppens längsta parti blev mötet Christer Bergström – Tom Wedberg, det tog 100 drag och 9 t 39 m innan spelarna enades om remi.

☆

Ansvarig för SM-bulletinen var Björn Kobbelt med hjälp av Barbro och Ulf Ottosson. Resultatet blev en pigg och underhållande bulletin av i alla fall i SM-sammanhang aldrig tidigare skådat slag. Köparna verkade mycket nöjda.

Göran Rydell/LGR

SM-arrangemangen i Borås

Förvisso hände det en del högst märkliga saker under SM-veckorna i Borås, vilket av och till framgår av olika referat och artiklar i detta nummer av TFS.

Detta får emellertid inte fördunkla det faktum att spelförhållandena för det stora flertalet schackspelare var utomordentligt angenäma. Den svåradministrerade personliga anmälningen vid massinvasionen inför andra veckans spel sköttes smidigt, tävlingarna kom fint igång söndagen den 8/7 och förflöt utan nämnvärda komplikationer veckan ut. Funktionärstabern skötte de stora klasserna utan att egentligen märkas, som bekant ett högt betyg i sådana här sammanhang, och svarade för en snabb och tillförlitlig rapportering. De 2 stora spelokalerna, i vilka klasser och grupper var lätta att lokalisera, visade sig mycket ändamålsenliga och framförallt påfallande väl ägnade att dämpa allt buller, det var förvånansvärt tyst under spelets gång. Mycket beröm som synes – men välförtjänt.

LGR

SM-gruppen 1980

Till nästa års SM-grupp i Luleå är följande spelare kvalificerade:

De åtta främsta i Borås (Se tabell)

Ralf Åkesson och **Mikael Johansson**, 1:a resp. 2:a i årets kl M.

Tre från Öppna SM.

2–3 man ur mängden stormästare, senaste årens Sverigemästare, internationella mästare i nämnd ordning. (Denna rad kom genom ett missöde bort i kongressreferatet i TFS 1978:6, dit annars den intresserade hänvisas för synpunkter på det växelbruk som ska prövas några år: jämna är Berger, udda är Monrad).

Det blir s:a 15–16 spelare, dvs. precis så många som får plats i Bergergruppen. Ändå kan det bli kinkigt för Cs när SM börjar nalkas, ty en liten detalj kan (åtminstone teoretiskt) sätta en käpp i hjulet:

Nämnligen att enligt de gamla bestämmelserna också segraren från 1977, dvs. **Axel Ornstein**, 1:an, 2:an och 3:an från 1978 har en plats i **SM-gruppen nästa år**. Dessutom skulle förra årets vinnare enligt *de förutsättningar som gällde vid tävlingarnas början* förra året också vara kvalificerad för SM-gruppen 1981.

Nu är den teoretiska nöten inte riktigt så hård. Förra året utropades ju ingen segrare och 3:an då Tom Wedberg har ju redan kvalificerat sig. Dessutom är det ytterst ovanligt att alla kvalificerade ställer upp. Ändå ser det ut som också **Harry Schüssler** har rätt att spela om SM nästa år, det är det minsta som den delade segern förra året med N-G Renman (dubbelkvalificerad liksom Tom W) berättigar till.

Sett från åskådarpåls

På 15:e plats i SM-tabellen, med lagom god sikt både bakåt framåt återfinns förbundskapten Hammar. Vi vill inte föregripa den rankinglista med motiveringar grundade på bl a årets SM som snart ska komma, men kanske ändå något *allmänt* kan sägas om årets Monradgrupp.

Lottningssystemet ger inte deltagarna någon längre tid till förberedelser. Kanske detta kan ursäktas och förklaras den något haltande spelstandard i årets SM. Den bråkiga andra veckan drabbade säkert också olika. Men alldeles oavsett detta kan man undra om inte själva inramningen kan göras lite aptitligare för SM-gruppen. För spelarna själva kanske det skulle betyda mer inspiration och koncentration och därmed höjd kvalitet på spelet. För publik och andra SM-deltagare kanske en chans att sitta ner en stund och följa spelet, kanske lära sig lite. Schack är publiksport!

Gunnar Johansson

Skandalen i Borås

Fakta i målet var i stort sett följande:

1. Tävlingskommittén hade beslutat att monradslottningen i SM-gruppen, klass M och öppna veteranklassen skulle ske omedelbart efter första spelpasset. Ett egendomligt beslut som medförde märkliga konsekvenser i klass M, där beslutet genomfördes. I SM-gruppen och den öppna veteranklassen vägrade tävlingsledarna följa tävlingskommitténs beslut och lottade efter gängse bruk, dvs efter rondens slut. (Det bör kanske påpekas att Cs vid sammanträde den 8/7 uppmanade tävlingsledningen att vid lottningen i klass M följa praxis och om möjligt lotta först sedan partierna färdigspelats. Så skedde dock inte.) Situationen blev irriterad.
2. Kontroverser och beskyllningar uppstod mellan tävlingskommittén och tävlingsledaren för SM-gruppen varför tävlingskommittén inför SM-gruppens 8:e rond måndagen den 9/7 beslöt avstånga tävlingsledaren och ersätta honom med annan funktionär.
3. SM-gruppen var nöjd med sin tävlingsledare och vägrade acceptera ett utbyte som gruppen uppfattade som helt omotiverat och dikterat av misshälligheter som ej hörde tävlingarna till. SM-gruppen ej endast vägrade acceptera utbytet, den vägrade fortsätta SM-spelet.
4. Tävlingskommittén hotade nu med att om ett utbyte av tävlingsledare i SM-gruppen ej skedde skulle samtliga funktionärer dra sig tillbaka och därmed omöjliggöra SM-tävlingarna för drygt 1.100 schackspelare. Detta för en konflikt mellan tävlingskommittén och SM-gruppen (30 spelare) och 1 (en) tävlingsledare.
5. Situationen var horribel.
6. Förbundsordföranden Christer Wänéus blyttinkallades och lyckades, mirakulöst nog, tala parterna och framförallt tävlingskommittén tillrätta.

SM-tävlingarna kunde fortsätta.

Detta var egentligen det enda positiva som hände i denna bedrövliga historia.

Sammanfattningsvis, nu kan man väl egentligen inte tänka sig att en tävlingskommitté skulle vara vetlös nog att på grund av ovanstående incidenter stoppa hela SM 1979. Men det sades dock så från ansvarigt håll och stämningen bland de ledande var tydligen nästan hysterisk. Det är faktiskt närmast av dessa skäl denna artikel fått rubriken "Skandalen i Borås".

Kan ovanstående verkligen vara sant frågar sig kanske en TFS-läsare som ej deltog i Bo-

rås-SM eller var där men ej närmare engagerade sig i händelserna.

Jo, i alla fall så som det skedde uppfattades av TfS:s redaktör.

Lars Göran Ribbeck

Kongressen

Sveriges Schackförbunds kongress 1979 öppnades av förbundsordföranden Christer Wänéus, som överlämnade ordet till Borås kommunfullmäktiges ordförande Eskil Jinnergård. Denne informerade om Borås med omgivning och hälsade delegater, spelare och publik hjärtligt välkomna till kommunen och SM-tävlingarna.

Wänéus inledde sitt öppningsanförande till kongressen med en parentation över sedan senaste kongress bortgångna Gösta Danielsson, Roslagens SF, Royal Goode, Medelpads SF och Georg Croona, Hälsinglands SF, vilkas minne hedrades med en tyst minut.

I fortsättningen berörde Wänéus den starkt ökade aktiviteten under verksamhetsåret 1978/79, vilken resulterat i ökad tävlingsverksamhet, förbättrad ekonomi och, viktigast av allt, ökad medlemsregistrering framförallt på ungdomssidan. Ökningen med ca 5.000 medlemmar innebar att förbundet nu överskridit siffran 30.000 registrerade schackspelare. Wänéus framhöll speciellt den kraftiga ökningen i Stockholm och Medelpads schackförbund och påpekade de fördelar som kommer såväl landsförbund, distriktsförbund som den enskilde spelaren tillgodo ju fler medlemmar som registreras. I samband med de ekonomiska frågorna berörde Wänéus även materialförsäljningen, vilken genom Rune Emanuelssons energiska åtgärder blivit en mycket god affär, samt lokalkostnaderna, som på grund av fastighetsköpet i Linköping reducerats. Förbundsordföranden avslutade med en förhoppning om att dagens positiva anda inom svenskt schack allt framgent skulle bestå och vidareutvecklas.

Som kongressförhandlingarnas första punkt valdes som ordförande Eskil Jinnergård, Borås. Stadgeenliga ärenden avklarades snabbt, resultat- och balansräkningar diskuterades varefter kongressen fastställde desamma samt beviljade Cs den av revisorerna rekommenderade ansvarsfriheten.

Av motionerna väckte den från Cs om nytt upp- och nedflyttningssystem i sanktionerade turneringar med blandad klasstillhörighet mest debatt. Efter en del förtydliganden och smärre justeringar antogs motionen. I övrigt tillstyrkte kongressen 1) motion från Östergötlands SF om tidigareläggning av utsändandet av Cs:s handlingar inför kongresser, 2) motion från Cs att tidpunkten för sanktionerade mästartklass-turneringar udda SM-år ändras från "under påsk" till "annan tidpunkt under året", 3) motion från Cs att Öppna SM spelas varje år, 4)

motion från Cs att åldersgruppen 19-25 år slopas och endast två åldersklasser införes, juniorer (upp till 25 år, medlemsavgift Kr 2:—) och seniorer (från 25 år, medlemsavgift oförändrad Kr 20:—). En motion från Östergötlands SF om särredovisning av allsvenska serierna och att ändringar i tävlingsbestämmelserna för samma serier skulle beslutas av kongressen avslogs.

Kongressförhandlingarna avslutades med ett tack från förbundsordföranden till Borås kommun, arrangörer och övriga funktionärer.

Vid kongressens öppnande informerade Carl-Gustaf Wennerholm från Storliens Högfjällshotell om den öppna turneringen i Storlien 4-11 november och Harry Sundquist om de strax efter SM-tävlingarna förestående nordiska mästerskapen i Sundsvall.

LGR

Valrapport

Ordförande: Christer Wänéus, Norrköping, omval.

Ledamöter: Tore Johansson, Clemensnäs, Bernhard Karlsson, Eksjö, Yngve Anderberg, Sjöbo, samtliga omval, och Solveig Haraldsson, Vikingstad, nyval, Arne Nyberg, Hallsberg, nyval, som ersättare för Åke Alexi, Sundsvall, vilken på grund av sjukdom måste avgå, Bengt Hammar, Vadstena, nyval, för en mandattid av ett år. De tidigare ledamöterna Rune Emanuelsson, Borås, Göran Malmsten, Arboga, och Stig Östblom, Gävle, hade på grund av bristande tid av sagt sig omval. (I Cs kvarstår de av 1978 års kongress på 2 år valda Sthig Jonasson, Uppsala, Lars Holmstrand, Uppsala, Lars Göran Ribbeck, Göteborg och Erik Stenberg, Stockholm).

Suppleanter: Rolf Lindén, Falun, och Harry Sundquist, Sundsvall, båda nyval.

Revisorer: Bo Jansson, Stockholm, och Yngve Aspström, Göteborg, båda omval, med Elof Bodgren, Karlstad, omval, och Allan Jonasson, Norrköping, nyval, som suppleanter.

Ungdomskommitté: Rune Emanuelsson, Borås, (ordf.), omval, samt Lennart Nilsson, Malmö, omval, och Viljo Koski, Lidköping, Nyval.

Representanter i Nordiska Schackförbundet: Christer Wänéus, Norrköping, och Lars Holmstrand, Uppsala, båda omval.

Representant i FIDE: Yngve Anderberg, Sjöbo, med Sthig Jonasson, Uppsala, som suppleant, båda nyval (tidigare var Sthig Jonasson representant med Yngve Anderberg som suppleant).

Representant i ICCF: Erik Larsson, Nymölla.

Valberedning: Börje Jansson (ordf.) omval, Ingvar Persson och Göran Malmsten, nyval.

Göran Marklund juniormästare

I det näst största juniormästerskapet genom tiderna kvalificerade sig åtta spelare till en av de starkast besatta finalgrupper man sett på många år. JSM i Borås gav än en gång belägg för den stora bredd och starka topp som kännetecknar vårt ungdomsschack. Slutsegrare i denna hårda konkurrens blev Göran Marklund, Hallsberg, som oberörd av det favoritskap hans internationella meriter redan förskaffat honom, på nytt bevisade sin höga klass. På halvpöngs avstånd i finalen följde Vällingbys nya stora överraskning Lars Degerman och Uppsalas Fredrik Agell.

Den nye svenske juniormästarens namn blev känt inte bara i Sverige utan över en god bit av Europa, då han på nyåret vann den internationella juniorturneringen i Hallsberg före många frejdade spelare. "Vinna eller försvinna" – sådan är hans stil, sa Arne Nyberg i TfS nr 1/79 om K-H-Alliansens nya stjärnskott. Vi spår emellertid att han inte försvinner – inte gärna efter två så vackra framgångar inom så kort tid. Göran Marklund är 17 år – född den 16 januari 1962 – och redan med ett grepp om spelet som visar att han inte bara kan sin schackteori utan också vet att omsätta den. Må det tilläggas att han också är ett sportsligt föredöme för sina jämnåriga. En värdig juniormästare kunde vi knappast få!

Andraplacerade Lars Degerman kom som ett trolleri "från ingenting" – det var nog bara stockholmare som tidigare kände till hans talanger. Trean Fredrik Agell har däremot tidigare skymtat i många sammanhang där segerpalmen varit inom räckhåll. Peter Backe – också en K-H-produkt – lyckades för andra gången ta sig till en JSM-final, en stark prestation. Skånepågen Björn Ahlander hörde till de "givna" i finalen och detsamma kan man nog säga om Bollmoras Stefan Winge och Karlstads Magnus Bergman. En helt otippad finalist var däremot Tomas Jonsson, Sundsvall, som med sin rating under 1800 visade att alla har sin chans i JSM – om man nu tar den och Caissa är huld.

JSM på trettionde året!

Det var säkert inte så många i Borås som kom ihåg att de svenska juniormästerskapen i schack jubilerade i år och det gjordes heller inte så stort väsen om just den saken. P-G Högborg, pionjär och gammal vän av vårt ungdomsschack, har emellertid påpekat att det första mästerskapet spelades i Eskilstuna 1949 – se TfS sept-okt. det året. Vår förste juniormästare hette Åke Westman, Domsjö, och

Göran Marklund, juniormästare 1979.

han konkurrerade enligt tidskriften med "13 spelfriska ynglingar"; prydlig bild finns också.

Ett gruppfoto av årets deltagare skulle ställa rätt stora krav på vårt medlemsblad – eftersom de var 188 stycken. Bara en gång tidigare har det varit fler – Bollnäs 1973 (191). Man spelade som vanligt de senaste åren 8 ronder Monrad och grupperna hade 24 deltagare utom två, som hade 22. När kvalet var över på fredags-eftermiddagen hade arrangörerna i Borås SS dukat ett prisbord ståtligt att skåda med nytto-saker och annan ögonfröjd.

Tio pristagare utsågs i varje grupp (med kvalitetspöng som "rakkniv"). Deras bedrifter borde beskrivas i detalj, men vi får nöja oss med ett mer summariskt referat av vad som hände i allra översta toppen av grupperna.

Grupp I var Björn Ahlanders praktiskt taget från början till slut och han vann med en och en halv poängs marginal. Det var många som försökte rycka åt sig hans skalp utan att lyc-

kas, t.ex. Jan Pettersson, Åkersberga, som i alla fall till sist tog andraplatsen, Mikael Johansson, Horndal, Peter Fransson, Enköping (blivande fyra), Per-Anders Albin, Limhamn, och Kalle Gård, Kristinehamn. I de två sista ronderna lät sig dock Ahlander bevakas att dela poängen och därmed säkrade Hans Kvick, Skänninge, och Jan Lindblad, Bålsta, 3. resp. 5. plats.

Grupp 2: Här ledde loppet fram till rond 5 av Björn Alenfalk, Linköping, Michael Berg, Hässelby och Håkan Olsson, Malmö – så småningom 4:a, 5:a resp. 7:a. De passerades av fint spurtande Magnus Bergman, som avslutade med fyra helpoäng och tog gruppsegern, Fredrik Stenebo, Lessebo, tvåa, och Göran Marklunds yngre bror Stefan, som blev god trea.

Grupp 3: Hemmafavoriten Rickard Bussqvist, Fenix, hade ögonen på sig när han tog ledningen i de första ronderna. Nu blev det en 6:e plats – det fanns andra "lejon" i gruppen. Avgörandet föll nog i rond 4, då Lars Degerman besegrade Bengt Jansson, Forshaga, som alltså hade snudd på slutsegern men fick nöja sig med andraplatsen efter den omutlige Vällingby-spelaren. Fina upphämtningar gjorde trean Ronald Heidenfors, Växjö, Johan Ingbrandt, Norrköping, och Bengt Olsson, Limhamn, 4:a resp. 5:a.

Grupp 4: Otvivelaktigt den mest ovissa av alla. Inför sista rondan hade minst ett halvduzin spelare chans att ta hem gruppen! Men schack är inte lotteri – det beror nog mer på den heta viljan. Tomas Jonsson, Sundsvall,

lyfte sig själv i håret och vann. Ytterst nära var Skövdes Anders Åstebro, som blev tvåa. Han förlorade sista partiet mot löftesrike Stefan Samuelsson, Haninge, trea. Ändå har vi inte nämnt gruppens verkliga sensation, Stefan Lisander, Lerum, rating 1578, som kom som en komet till rond 7, då det blev "stjärnfall" mot Tomas Jonsson. I sista rondan vann Johan Parin, Växjö, blivande fyra, mot Lisander, som i alla fall blev femma före Jörgen Karlsson, Västervik, sexa.

Grupp 5: Det fanns två tidigare gruppsegrare i gruppen och det visade sig till sist att dessa båda "veteraner" hade mest att säga till om. Tomas Olsson, Vällingby, gick emellertid på en nit redan i första rondan mot Jukka Hautajärvi från Skövde, som sedan slutade fyra. Ett slag ledde unge Matts Grafström, Sundsvall, men han föll tillbaka till nionde plats. Tomas Olsson segade sig uppåt och trots förlust mot blivande trean Lars-Erik Johansson, Slottsbron, blev han ensam tvåa. Då fick han ändå inte möta gruppens suverän, Peter Backe, som utan nederlag tog hem gruppen en halva före Olsson, som dock på sluttampen stoppade två andra farliga konkurrenter: Luleås Mikael Johansson, som blev femma och Karlskogas Jan Lundin, som blev sexa.

Grupp 6 var den blivande juniormästarens. Marklunds främste konkurrent – åtminstone på papperet – var Uppsalas Mikael Carlsson. Mötet dem emellan slutade remi. I de sista ronderna föll Carlsson dock tillbaka till fjärde plats. I stället bjöd Gunnar Johansson, Nyköping och Jonas Hansbro, Danderyd, på finlir

som gav dem andra resp. tredje plats. Enköpings Thomas Engqvist och Norrköpings Håkan Stråäf blev femma-sexa, ensamma om 5 poäng. Göran Marklund radade upp en prydlig rad helpoäng, som gav honom en säker seger i gruppen.

Grupp 7: Här väntade man sig kanske att förra årets finalista Anders Larsson, då Luleå nu Uppsala, skulle kunna sätta emot hårdare. Han startade dock lite halvrisigt och slutade sju. Malmös Peter Brodin kom som en raket till rond 6 men fick ge sig för Stefan Winge, gruppsegrare och Stephan Kring, Njudung, som blev trea. Juniormästaren i Öppna JSM, Norrköpings Magnus Fäldt, var Wings huvudkonkurrent. Han förlorade dock mot Brodin och Winge kunde hålla undan för Fäldt, som tog en hedrande andraplats. Anders Axelsson, Halmstad, femma, och Henrik Dehlyd, Kungsbacka, sexa, tog båda 5 poäng.

Grupp 8 blev en spännande kapplöpning mellan de två högrankade juniorerna Fredrik Agell, Uppsala och Torbjörn Glimbrandt, Umeå. De delade poängen i rond 5 men Torbjörn ledde gruppen med en halvpoäng. Hans ödesstund kom i sjunde rondan, då Martin Bennulf, Lidköping, besegrade honom i ett dramatiskt parti. Agell höll loppet ut och tog gruppsegern 1½ kvalitetspoäng före Glimbrandt. Martin Tillgren, Eslöv, spurtade fint och blev trea, Bennulf fyra och Peter Olsson, Avesta, femma.

Juniorklassens kvalificeringsgrupper

Grupp 1: 1) Björn Ahlander, Malmö SS 7, 2) Jan Pettersson, Åkersberga SK, 5½, 3) Hans Kvick, SS Allians Skänninge, 5½, 4) Peter Fransson, SK 33 Enköping, 5, 5) Jan Lindberg, Bålsta USK, 5, 6) Daniel Jägare, Eskilstuna SK, 5, 7) Robert Granath, Vällingby SS, 4½.

Grupp 2: 1) Magnus Bergman, Karlstads ASS, 6½, 2) Fredrik Stenebo, Lessebo SK, 6, 3) Stefan Marklund, K-H-Allians, 5½, 4) Björn Alenfalk, Linköpings ASS, 5, 5) Michael Berg, Hässelby SK, 5, 6) Stellan Brynell Limhamns SK, 5, 7) Håkan Olsson, Malmö AS, 4½.

Grupp 3: 1) Lars Degerman, Vällingby SS, 6½, 2) Bengt Jansson, Forshaga SK, 6, 3) Ronald Heidenfors, Teleborgs SK, 6, 4) Johan Ingbrandt, Norrköpings SS, 6, 5) Bengt Olsson, Limhamns SK, 5½, 6) Rickard Bussqvist, SA Fenix Borås, 4½, 7) Björn Tobiasson, SS Manhem Göteborg, 4½.

Grupp 4: 1) Tomas Jonsson, SK Rockaden Sundsvall, 6, 2) Anders Åstebro, Skövde SS, 5½, 3) Stefan Samuelsson, Haninge SS, 5½, 4) Johan Parin, Växjö SK, 5½, 5) Stefan Lisander, Lerums SK, 5, 6) Jörgen Karlsson,

Västerviks ASK, 5, 7) Kurt Setterquist, SS Luleå, 4½.

Grupp 5: 1) Peter Backe, K-H-Allians, 6½, 2) Tomas Olsson, Vällingby SS, 6, 3) Lars Erik Johansson, Slottsbron SK, 5, 4) Jukka Hautajärvi, Skövde SS, 5, 5) Mikael Johansson, SS Luleå, 5, 6) Jan Lundin, Karlskoga SK, 5, 7) Thomas Johansson, Brömsebro-Jämjö SK, 5.

Grupp 6: 1) Göran Marklund, K-H-Allians, 7, 2) Gunnar Johansson, Nyköpings ASK, 6½, 3) Jonas Hansbo, Danderyds SK, 5½, 4) Mikael Karlsson, Schack 78 Uppsala, 5, 5) Thomas Engqvist, SK 33 Enköping, 5, 6) Håkan Stråäf, Norrköpings SS, 5, 7) Lars Olsson, Osby SK, 4½.

Grupp 7: 1) Stefan Winge, Bollmora SK, 7, 2) Magnus Fäldt, Norrköpings SS, 6½, 3) Stephan Kring, Njudungs SK, 5½, 4) Peter Brodin, Malmö SS, 5½, 5) Anders Axelsson, Halmstads SS, 5, 6) Henrik Dehlyd, Kungsbacka SK, 5, 7) Anders Larsson, Uppsala ASS, 4½.

Grupp 8: 1) Fredrik Agell, Uppsala ASS, 6, 2) Torbjörn Glimbrandt, SK Rockaden Umeå, 6, 3) Martin Tillgren, Eslövs SK, 5½, 4) Martin Bennulf, Lidköpings SS, 5½, 5) Peter Olsson, Avesta SS, 5, 6) Anders Olsson, Landskrona SK, 4½, 7) Anders Kvarnheden, Bålsta USK, 4½.

Juniorfinalen

De första ronderna gick i försiktighetens tecken – inte ovanligt i JSM-finaler som en reaktion efter kvalets heta duster. Så startade t.ex. Marklund, Degerman och Backe med två remier. Winge däremot friskade på och vann över Jonsson och Bergman. Agell hade Ahlander på fall. Winge kom av sig i mittronderna och fick fyra förluster på raken – och allt kunde hända... Avgörande blev Marklunds seger över Degerman och Agells över Backe i näst sista rondan. Därmed var praktiskt taget ordningsföljden för de främsta redan klar och Hallsbergs-junioren kunde behålla inkassera juniormästartiteln efter remi mot Ahlander i rond 8. Här är sluttabelen:

	1	2	3	4	5	6	7	8	P
1. Marklund	-	1	½	½	½	1	1	½	5
2. Degerman	0	-	½	½	½	1	1	1	4½
3. Agell	½	½	-	1	1	0	½	½	4
4. Backe	½	½	0	-	½	1	½	1	4
5. Ahlander	½	½	0	½	-	1	½	½	3½
6. Winge	0	0	1	0	0	-	1	1	3
7. Bergman	0	0	½	½	½	0	-	1	2½
8. Jonsson	½	0	½	0	½	0	0	-	1½

Lars Bäckström

Juniorfinalisterna, fr.v. Fredrik Agell, Tomas Jonsson, Peter Backe, Lars Degerman, Björn Ahlander, Stefan Winge, Magnus Bergman och Göran Marklund. Foto: Harry Sundquist.

Inbjudan till Skol-SM i schack

Sveriges Schackförbunds ungdomskommitté inbjuder härmed elever vid alla svenska skolor till årets individuella sverigemästerskap i schack för skolungdom. Tävligen arrangeras den 28-30 september i samarbete med Alingsås Skolschack-allians. Vid samma tid anordnas skolungdomens idrottsmästerskap på andra platser.

Tävlingslokal: Alströmerskolans gymnastikhall vid Kungälvsvägen. **Förhandsanmälda spelare** skall personligen anmäla sig i tävlingslokalen fredagen den 28 september **senast kl. 17.00.**

Gruppindelning: Grupp A: Elever födda år 1959-61. Grupp B: Elever födda år 1962-63. Grupp C: Elever födda år 1964-65. Grupp D: Elever födda år 1966-67. Grupp E: Elever födda år 1968 och senare. Grupp F: Flickor, högst 20 år, som ej önskar starta i grupp A-E.

Spelordning: Tävligen spelas med åtta ronder enligt Monrads system, en timmes betänketid (hela partiet 2 tim.). Protokollföring ej obligatorisk.

Tidsschema: Fredag 28/9: Lokalen öppnas kl. 15.00. Alla på plats senast kl. 17.00. Prisutdeln. omkr. kl. 14. 30/9. Reservation för eventuella tidsförskjutningar.

Priser utdelas individuellt till cirka en tredjedel av deltagarna i varje grupp, diplom till alla som genomfört tävlingen. Den skola som uppnår högsta sammanlagda poäng bland pristagarna, erhåller inteckning i vandringspriset "Sveriges bästa schackskola". Inteckningen år 1978 tillföll Alléskolan, Hallsberg.

Resor måste ordnas genom deltagarnas egen försorg.

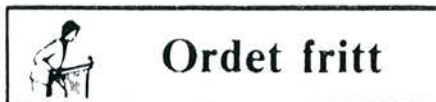
Logi: Gruppförläggning i närbelägna skolors gymnastiksalar till ett pris av 15 kr, per person och natt - medtag sovsäck/luftmadrass. Beställ grupplagi med "X" på anmälningslistan. Annat logi måste beställas enskilt.

Måltider i Alströmerskolans matsal till ett paketpris av 95 kr för sex måltider.

Anmälan skall underskrivas av rektor, gymnastik- eller annan lärare och inkommit **senast den 20/9** till Sveriges Schackförbunds ungdomskommitté, Hejdegatan 37 A, 582 43 Linköping.

Startavgiften, kr. 15:— per deltagare, insättes (av skolor etc.) på postgiro nr 57 05 27-2 och kan även erläggas mot kvitto vid inställelsen.

Sveriges Schackförbund
Ungdomskommittén

Ordet fritt

Elo-systemet

Y. Sandström skriver i sin intressanta recension i TFS/4 om Arpad E. Elos bok "The Rating of Chess Players" beträffande det underlag som erfordras för rating: "Varje statistiker vet att ett något så när stort antal partier behövs, helst minst 30, för varje ny bedömning".

Ja, detta är förvisso sant, men varje statistiker vet också, att ett mättningsresultat som är grundat på stickprov är bemängt med en viss felmarginal. Detta faktum är inte enbart av teoretiskt intresse så länge som tävlingsbestämmelserna för Allsvenska serien säger att "Laguppställning skall ske enligt gällande RATINGLISTA". Hur stort är då mätfelet? Varken det svenska LASK-systemet eller Elo-systemet innehåller några beräkningsregler, men däremot anser Bent Larsen, att felet ligger på ca +/- 25 poäng. Den praktiska betydelsen av detta borde vara att lagledare i lagtävlingar skulle ha rätt att t.ex. placera en spelare med $r = 1976$ före en spelare med $r = 2000$.

Larsen hävdar f.ö. att ett grundläggande fel i Elo-systemet är själva idén: förväntad poängskörd. Kriteriet borde hellre vara förväntad placering. Det borde m.a.o. vara omöjligt att vinna en turnering och samtidigt tappa ratingpoäng. Denna regel fanns ett tag i Elo-systemet men avskaffades som alltför svåradministrerad...

Olle Ekengren

Att förmedla schacknyheter - ibland en omöjlig uppgift.

Från schackspelare hörs ofta klagomål när det gäller massmedias bevakning av schackevenemang. Den är dålig och ibland obefintlig. Ett steg i rätt riktning borde vara att åtminstone arrangörerna visar intresse för att tävlingar uppmärksammas. Men det är ju så med den saken. Under tiden 26 juli - 4 augusti spelades Nordiska mästerskapen i Sundsvall. Under derteknad försökte komma i kontakt med arrangörerna för att få uppgifter till sin tidning. Under tre dagar försökte jag sammanlagt nio gånger nå tävlingskansliet utan framgång. Till slut lyckades jag, lika uttröttad som telefonisten, nå redaktören för Bulletinen. Hade man inget intresse av att massmedia skulle bevaka tävlingarna, som i alla fall är ett Nordiskt mästerskap? Var de bara avsedda för lokalpres-

sen? Jag menar inte att någon skall sitta och bevakna en telefon hela tiden. Varför inte anslå en timma om dagen för resultatförmedling. Telefonisten kunde då upplysa om när man lämpligen skulle ringa. När det gäller PR för schack har arrangörerna mycket att lära.

Krister Berg
Göteborgs-Posten

Red.

Ulf Andersson är bestämt född under en lycklig stjärna. Hans snabba väg till schacktoppen torde sakna motstycke i svensk schackhistoria. Från några års undanskymt verkstadsjobb är han nu en firad superstjärna med alla till buds stående förmåner, konstnärlön inte minst, därtill en ständig ström av inbjudningar till sköna turneringar världen runt. Kort sagt: ett högst bekvämligt liv för en schackfanatik.

Till många priser och utmärkelser, som han fått för sitt snillrika spel, kan han nu även glädja sig åt en kunglig medalj. Den fick han motta på Stockholms slott i juni. Uppsträckt i mörk kostym och vit skjorta ser vi honom på foton djupt bugande för drottningen, medan kungen står beredd att överlämna medaljen.

Många tyckte det var sött och rart. Som en saga för den gode Ulf. Men många andra man talat med var mindre imponerade. Man menar att det hela var en parodi, eftersom Uffe mest spelar för sitt eget nöjes skull och struntar blankt i det svenska schacklivets övriga intresse. Det som mest upprört sinnena är att Uffe, trots påtagligt fin form, avstod från att delta i zonturneringen i våras. I stället retade han många med att acceptera ett anbud att vara sekundant åt holländske stormästaren Timman, när denne i höst tävlar i interzonturneringen i Rio de Janeiro. Tanklöst och självrådigt. För tänk om Wedberg (som nära var) hade kvalificerat sig till samma tävling. Vem hade då fått stå med skammen? Sedan tycker nog många att Uffe åtminstone någon gång kunde delta i en svensk turnering. Ett SM kanske inte är särskilt lockande för hans del. Men varför inte Rilton-Cup med sina förnämliga priser?

Men Uffe tycks vara dödligt rädd för att äventyra sitt ratingtal. Det lär åtminstone vara en av orsakerna till att han tackat nej till den i Uppsala enkom för hans skull planerade int. turneringen i höst. Dålig utdelning mot lågt rankade spelare naggar givetvis på hans eget elotal med - som det påstås - försämrade möjligheter till exklusiva inbjudningar.

- Vart är mästarschacket på väg i detta allt mera utpräglade taktiska lurpassande på poäng och titlar?: Ja, det undrade nyligen signaturen P-G H i ett öppet brev i DN. Förbundskapte-

nen Bengt Hammar viftade bort det hela med följande kommentar:

- Vi hade frågan om Ulfs deltagande i zonturneringen uppe på ett styrelsemöte i Storlien. Om han inte själv vill spela, så tänker åtminstone inte jag tvinga honom. Ulf är en person av ett speciellt kynne; har han sagt nej, så betyder det nej.

Så långt i stora drag Hammar. Vad styrelsen tyckte och tänkte fick vi däremot aldrig veta. En antydning att alla dock inte delar Hammars uppfattning, framgår av ett nyligen citerat uttalande av Lars Holmstrand, SSF:s vice ordförande:

-Ulf borde ha moralisk skyldighet att tävla mer för sitt hemland.

Instämmer. Holmstrand hör till dem, som arbetat särskilt hårt för att få till stånd turneringen i Uppsala. Nu går den i stöpet, mycket beroende på Uffes notoriska ovillighet till samarbete.

Lika hopplost motsträvig har han alltid varit. Jag minns för en del år sen, då Expressen erbjöd honom ett drömgage för att spela en propagandasimultan mot 30 ungdomar i samband med tidningens olika arrangemang i Skellefteå, som då var "Årets stad". Det avspisades med motiveringen "för jobbigt". I samma veva föreslog Sveriges Radio att han skulle spela en match i TV mot sju kändisar (samtliga "blåbär"). - Ingen cirkus för mej, lät det då.

Nej, min gode Uffe, det är på tiden du tänker om och gör något positivt även för hemmapubliken. Populär är du, men ännu populärare skulle du bli, om du släppte loss litet av ditt leklyne och blev mera tillgänglig för allt som på något sätt kan stimulera det svenska schacklivet.

Kristian Sköld

Skandalottning i mästarlassen

Sveriges Schackförbund (och Borås SS) inbjuder till SM-tävlingar som bl.a. i mästarlassen spelas i en grupp enligt Monrads system. Grundprincipen i detta är som alla (utom tävlingskommittén) vet, att spelarna så långt möjligt skall möta spelare med samma poäng. I tävlingsbestämmelserna för systemet står: "Efter varje rond göres ny inplacering, varvid alla spelare rycker upp förbi de spelare som har färre poäng".

Speltiden är angiven varje dag till 09.00-14.00 och 16.00-21.00. Hur kan då de ansvariga komma på den absurda idén att lotta omedelbart klockan 14.00, då ett flertal partier inte färdigspelats? Efter rond 5 i M-klassen mötte t.ex. en 4-poängare en 2 1/2-poängare trots att det fanns 16 3 1/2-3-poängare och efter rond 8 ledde listan av en 5 1/2-poängare

före både 6½- och 6-poängare, 4½-poängare före en massa 5-poängare.

Vad blev konsekvensen av detta? Jo, de 10 "främsta" fick möta andra än de skulle. De som skulle varit främst på ranglistan blev utan chans att besegra sina värsta konkurrenter. Den, som skulle haft vit, fick svart och tvärtom. Även vid särskiljningen blev det orättvist, vilket inverkade såväl i topp som botten. Kvalitetspoängen blev ju mindre för dem som hade mött spelare med "avbrottspoäng" och sedan förlorat partiet. Varför protesterade inte mästartarna offentligt förrän före sista rondan och då till ingen nytta? Och varför fick inte tävlingsledningen tillrättavisning av närvarande styrelsemedlemmar? Heder åt Aksel Larsen och Arne Nyberg, som skötte Monradslottningen enligt bestämmelserna! Det finns bara ett ömdöme att göra: Skandal i Skandalen!

Med Monradshälsning!
Jean Mörby

Instruktivt

"Ett parti för läroboken" tycker kommentatorn Bengt Hammar om följande parti från SM-gruppen i Borås 1979.

TFS instämmer, dock med tillägget att även Hammars kommentarer i högsta grad skulle försvara sin plats i denna lärobok!

Nr 121 DAMGAMBIT

Christer Bergström – Carl-Magnus Björk

1. c4 e6 2. Sc3 d5 3. c×d5

Vit väljer avbytesvarianten, antagligen för att undvika Noteboom-varianten som Carl-Magnus lyckats bra med i några partier på sistone.

3. – e×d5 4. d4 c6 5. Dc2 Le7

Ett ganska oprövat men intressant alternativ är 5. – Ld6 6. Sf3 Se7 med avsikten Lf5.

6. Sf3 Sf6 7. Lg5 Sbd7 8. e3 Sf8

Inleder en manöver som ursprungligen infördes av Sämisch och som sedan ofta använts av bl.a. Ståhlberg. Avsikten är att efter vits e3 och Ld3 genom g6 jämte Sf8–e6–g7 följt av Lf5 byta av vits bättre löpare och på det sättet reducera effekten av vits tematiska spel i denna ställningstyp, det s.k. minoritetsangreppet b2–b4–b5×c6.

9. Ld3 Se6

Försiktigare är 9. – g6 som Ståhlberg brukade spela. Carl-Magnus var dock inte rädd för

pjäsöffret 10. L×f6 L×f6 11. L×h7 g6 12. L×g6 f×g6 13. D×g6† även om det ser ganska farligt ut.

10. L×f6

För att undvika tidsförlust efter 10. Lh4 och svarts senare Sf5 (efter g6, Sg7 och Lc8–f5×d3) ger vit genast löparparet, som i denna ställningstyp inte anses vara någon fördel. Dessutom underlättas b4.

10. – L×f6 11. 0–0

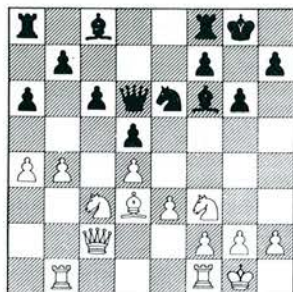
Vit avstår från 11. L×h7 etc. och partiet följer t.v. välkända mönster.

11. – g6 12. b4 0–0 13. Tab1 a6 14. a4

För att snarast genomföra b5. En annan möjlighet var 14. Sa4 med avsikten att ställa springaren på c5 före a4 och b5.

14. – Dd6

Det vanliga är Sg7 osv som tidigare angivits, vilket också Carl-Magnus väl visste. Med textdraget ville han "ge honom chansen att göra fel".

15. b5?

Där kom det! Om man vill studera minoritetsangreppets strategi och taktik kan så göras t.ex. i den utmärkta "Midtspillet" av Euwe och Kramer. Där framhålles hur viktigt det är att motstötten c5 måste vara förhindrad då b5 genomföres. Som varnande exempel anfördes partiet Pachman–Ragosin 1948 där den svarta kungslöparen fick en huvudroll på d4 när centrum öppnades. Vit borde alltså ha manövrerat lite före b5, t.ex. 15. Db3 (eller 15. Tfd1) och en för systemet typisk ställning hade kunnat uppstå efter 15. Db3 Sg7 16. b5 a×b5 17. a×b5 Ta3 18. Db2 Lf5 19. L×f5 S×f5 20. b×c6 b×c6 21. Tfc1 och vit behåller en liten men klar fördel p.g.a. svagheten c.

Kanske var Christer rädd för blockaden 5. – b5 som ibland förekommit på senare år. Vid damställningen på d6 är dock detta särskilt då-

ligt då svarts motspel sammanhänger med att springaren föres till c4 vic g7–f5–d6. Efter det förhastade textdraget får man se en fortsättning som väl fyller en plats i marginalen i ovan nämnda bok.

15. – a×b5 16. a×b5 c5!

Därmed är vits läge redan kritiskt. Det hotar både c×d4 och c4 och 17. d×c5 S×c5 för p.g.a. hotet S×d3 jämte Lf5 till materialförlust, t.ex. 18. Tbc1 Ta3 19. Sd4 (eller 19. Dd2 Sb3; 19. Db2 Sa4) L×d4 20. e×d4 Sb3.

17. e4

Den enda möjligheten. Nu kan 17. – c4 besvaras med 18. e5 c×d3 19. D×d3.

17. – S×d4 18. S×d4 L×d4 19. S×d5 Le6

Resultatet av 15. b5 kan nu överblickas. Svart har stor, kanske redan avgörande fördel. Löparen på d4 är jättestark och a-linjen helt i svarts hand. Därtill är vits löpare dålig och den vita ställningens enda prydnad, Sd5, praktiskt taget pattställd (20. Sc3 c4). Vits enda möjlighet till aktivt spel är att genomföra f4 och e5 och detta förhindras instruktivt i fortsättningen.

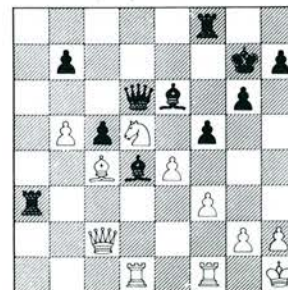
20. Lc4 Ta3 21. Tbd1 Kg7

Inte genast 21. – f5? för 22. Sf4! och vit befriar sig.

22. Kh1 f5

Just i tid för att förhindra f4 jämte e5. På 23. f4 följer 23. – f×e4 24. D×e4 Td8 och då förposten d5 är underminerad (25. Se3 T×e3 etc. kostar pjäs) måste vit göra det inkorrekta offret 25. T×d4 c×d4 26. D×d4† Kh6 27. f5 (eller 27. Td1 L×d5 osv med matt på a1) L×d5 28. Dh4† Kg7 29. f6† Kh8 30. Dh6 Df8 31. D×f8† T×f8 32. L×d5 T×f6 och svart vinner. Nu hotar också nämnda manöver och då 23. Sb4 L×c4 24. D×c4 Ta4 förstås förbjuder sig är vits svar tvunget.

23. f3

23. – f4(!)

Därmed har svart på ett mönstergillt sätt förvaltat den i öppningen vunna fördelen. Vits ställning saknar nu god bondeframstöt medan svart disponerar en desto kraftigare i minoritetsangreppet (sic!) g6–g5–g4 jämte linjeöppning och avgörande inbrott i ställningen. Svart har vinstställning och trots att vit även i fortsättningen försvarar sig på bästa sätt genomför svart sin plan stilenligt. Även det som läroboksförfattare brukar kalla den tekniska fasen, eller hur man vinner en vinstställning, skulle väl försvara sin plats i instruktionsboken.

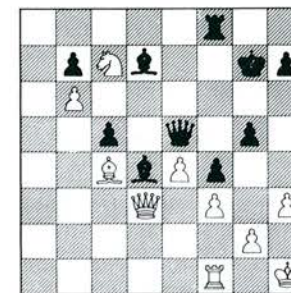
24. b6

Enda motchansen trots att bonden senare kan bli svag.

24. – De5 25. Sc7 Ld7 26. Td3

Det hotade La4 och 26. Lb5 Lc8 ändrar ingenting medan 26. Sb5 L×b5 27. L×b5 Tf6 ger svart två förenade fribönder.

26. – T×d3 27. D×d3 g5 28. h3

28. – h5

Här finns den till synes enklare möjligheten 28. – Tf6 29. Sd5 Tg6 jämte h5 och g4 men då har vit paraden 30. Da3! för att besvara 30. – h5 med 31. Da8. En annan idé var 28. – Tf6 29. Sd5 Th6 för att offra på h3 men häremot har vit tillräckliga resurser, t.ex. 30. De2 (inte 30. Tb1 för 30. – g4 31. f×g4 L×g4 med hotet f3) L×h3 31. g×h3 T×h3† 32. Kg2 Tg3† 33. Kh1 med avsikten Dh2. Om svart först försöker förstärka med 30. – Dd6 följer 31. e5 och vit får motspel efter t.ex. 31. – L×e5 32. Te1 Lf6 (inte 32. – Ld4 33. De7† eller 32. – Te6 33. S×f4) 33. S×f6 liksom efter 31. – D×e5 32. D×e5 L×e5 33. Te1 Lf6 34. Sc7.

Det valda draget är det mest logiska men även nu lyckas vit skapa lite otrevligheter av ingenting.

29. Ta1(!)

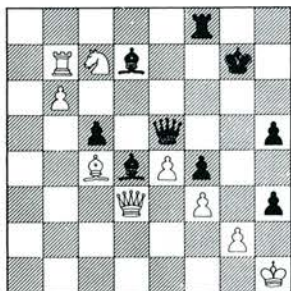
En fyndig motstöt. Efter 29. – L×a1 30.

Dxd7† Kh6 (eller 30. – Kh8 31. Se6 Ta8 32. Df7) 31. Se6 har vit farligt angrepp, men också efter den bättre partifortsättningen får vit en del taktiska möjligheter.

29. – g4 30. Ta7 g×h3

På 30. – Lc8 eller 30. Lc6 följer 31. Ld5 så angreppet måste skyndas på.

31. T×b7

31. – h×g2†

Nu börjar tidsnöd påverka spelet. Snabbare vann 31. – Kh6 med hoten Tf8–f6–g6 eller Dg5. Efter både 31. – Kh6 32. Sb5 L×b5 33. L×b5 Tg8 34. g×h3 Tg1† 35. Kh2 Dg5 och 31. – Kh6 32. g×h3 (32. Sd5 Tg8) Dg5 33. Df1 L×h3 blir det matt och på 31. –Kh6 32. Df1 följer 32. – Tf6 33. Sd5 Tg6 och vit förlorar dammen då 34. g×h3 Dg7 ger forcerad matt.

32. K×g2 Kh6 33. Kf1 Tf6 34. Tb8 Tg6 35. b7 Tb6

Naturligtvis inte 35. – D×c7?? 36. Th8† Kg7 37. Tg8† jämte b8D. Däremot förde 35. –Tg1† snabbare till seger: 36. Ke2 Dg7 37. Kd2 Le3† 38. Kc2 La4† 39. Lb3 Tc1 matt.

36. Sd5 Tb2 37. Ta8 Dg5 38. Ta6†

I tidsnöd schackar man gärna. Inte heller 38. Ke1 hjälper då det följer 38. – Dg3† 39. Kd1 T×b7 40. Ta2 (annars Tb2) Lh3 och vit är utan försvar mot Lh3–g2×f3 eller Dh1† jämte Tb1.

38. – Kg7 39. Ke1 Dg3† 40. Kd1 Dg1† 41. Df1 Tb1† 0–1

Efter 42. Kc2 T×f1 43. L×f1 (43. b8D Tc1† 44. Kb3 Tb1† jämte T×b8) Le5 vinner svart lätt.

Anm. för Tf8
av Bengt Hammar

En schackspelets ädle stridsman och veteran, Bertil Sundberg, avled hastigt och oväntat natten till den 20 juli vid nyss fyllda 72 år. Dagen innan hade han som ofta träffat schackvänner och även spelat några snabba partier.

Bertil Sundberg tillhörde i väl ett halvt sekel Wasa Schackklubb; han var även medlem i Stockholms Schacksällskap i ett 40-tal år. Under sin bästa tid var han mycket framgångsrik, här kan endast några höjdpunkter anges. Första pris i mästarlassen vid kongressen i Alingsås 1939 (A. Mellgren samma poäng). Två gånger Stockholmsmästare förutom andraplacingar. Ett flertal klubbmästerskap i hård konkurrens. T.ex. jubileumsturneringen i Wasa 1947 – 13 poäng på 13 möjliga! (Titelförsvaren E. L-n på andra plats.) Och i Sällskapet 1959 tog Sundberg första pris före Lundin, Ekström, Sköld.

En minnesbild från nationstävlingarna med åttamannalag i München 1936. Bertil Sundberg var reserv och fick de fyra första ronderna agera åskådare. Ett par man i laget visade dålig form och Bertil beordrades rycka in. Han spelade resterande 16 partier i följd – och uppnådde högsta vinstprocenten i laget!

Korrespondensspelet ägnade han stor kraft och glöd. Tre gånger Sverigemästare! "En av de allra bästa poängplockarna i de landskamper Sverige utkämpar mot olika länder", skrev Harry Åhman 1973.

År 1937 övertog Bertil helt sin faders snickerirörelse och drev den i nära 40 år. Yrkesplikter tvingade honom säkerligen att avstå från icke så få tävlingar där hans deltagande skulle värderats högt.

Bertil Sundberg förenade ett glatt och ljust sinnelag med en lugn personlighet. Han var mästare inte bara i schack utan även i vänskap. Saknaden efter honom är stor.

E. Lundin

Ulf trea i IBM-turneringen

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	P	Plac.
1. Sosonko	—	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1	1/2	0	7	5–7	
2. Byrne	1/2	—	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	0	1	1/2	1/2	7	5–7	
3. Donner	1/2	1/2	—	0	1/2	0	1	1	0	1/2	1/2	0	5	10		
4. Smejkal	1/2	1/2	1	—	1/2	0	0	1	1	1	1/2	1	1/2	8 1/2	3–4	
5. Hort	1/2	1/2	1/2	1/2	—	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	1	1	9	1–2	
6. Sax	1/2	1/2	1	1	1/2	—	1/2	1/2	1	1	1/2	1	0	1	9	1–2
7. Farago	0	0	0	1	1/2	1/2	—	1/2	1/2	0	1/2	0	1/2	4 1/2	11–14	
8. Ligterink	1/2	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	—	1/2	1/2	0	0	1/2	4 1/2	11–14	
9. Lein	1/2	1/2	1	0	0	0	1/2	1/2	—	1	0	1	1/2	6	8–9	
10. Stean	1/2	1/2	1/2	0	1/2	0	1/2	1/2	0	—	1/2	1/2	0	4 1/2	11–14	
11. Andersson	1/2	1	1	1/2	0	1/2	1	1/2	1	1/2	—	1/2	1	8 1/2	3–4	
12. Sahovic	0	0	1/2	0	0	0	1/2	1	0	1/2	1/2	—	1/2	1	4 1/2	11–14
13. Torre	1/2	1/2	1/2	0	0	1	1	1/2	1/2	1/2	—	1/2	1	7	5–7	
14. Ree	1	1/2	1	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	1	0	0	1/2	6	8–9	

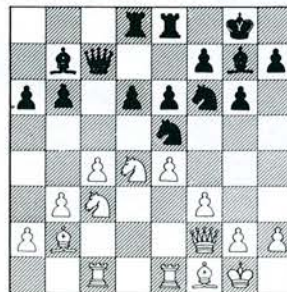
IBM-turneringen i Amsterdam spelades i år med två stormästargrupper, A resp. B, och för första gången på överskådlig tid fanns inga sovjetiska deltagare i huvudturneringen. Årets IBM-turnering råkade sammanfalla med den landsomfattande sovjetiska tävlingen Spartakiaden och den ryska schackeliten var helt upptagen på hemmaplan.

Men gjorde emellertid på sovjetisk sida ett undantag och sände förra årets juniorvärldsmästare Dolmatov till B-turneringen, vilken den unge ryssen vann totalt överlägset.

Det blev alltså dubbelt i topp i A-gruppen, där Sax och Hort delade segern, en halv poäng före Ulf Andersson och Smejkal. I början av tävlingen förlorade svensken mot Hort och det nederlaget skulle visa sig avgörande för hans placering i sluttabeln. Ulf Andersson spelade flera fina partier – särskilt minnesvärt är hans praktfulla segerparti mot Robert Byrne, USA, i tolfte rond.

Nr SICILIANSKT
Byrne – U. Andersson

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 c×d4 4. S×d4 a6 5. Ld3 g6 6. b3 d6 7. 0–0 Lg7 8. Lb2 Sf6 9. c4 0–0 10. Sc3 Sbd7 11. Tfe1 Te8 12. Lf1 b6 13. Dd2 Lb7 14. Tad1 Dc7 15. f3 Tad8 16. Df2 Se5 17. Tc1

17. – d5! 18. e×d5 Sfg4! 19. Dg2 S×f3† 20. g×f3 L×d4† 21. Kh1 D×g3 22. h×g3 Se3 23. Ld3 e×d5 24. c×d5 S×d5 25. T×e8† T×e8 26. Le4 L×c3 27. L×c3 S×c3 28. L×b7 S×a2 29. Tc6 a5 30. T×b6 Tb8 31. Kg2 Kf8 32. Tb5 Sb4 33. Kf2 Ke7 34. Ke3 Kd6 35. Kd4 Kc7 36. T×b4 a×b4 37. Ld5 Kd6 38. L×f7 Tf8 39. Ld5 Tf5 40. Le4 Tg5 41. g4 h5 1–0

Lennart Hansson

Världsschack i Skara

Enligt planerna kommer finalen i Lag-EM att förläggas till Sverige, närmare bestämt till Skara. Tanken nästan svindlar inför ett arrangemang av denna storlek, vi får på hemmaplan se Sverige mot nationslag från Sovjet, Ungern, Jugoslavien, Tjeckoslovakien, England, DDR och Holland (med ett litet frågetecken för de två sistnämnda, Bulgarien och Israel har också nämnts som finaldeltagare).

Klart är dock att det kommer att röra sig om en lagturnering av högsta internationella klass, kanske det hittills största evenemanget i svensk schackhistoria. Att deltagande nationer kommer att ställa upp med sina absolut starkaste lag kan man ta för givet, så lär det t.ex. bli ett säkerligen kärkommet tillfälle för Sovjet att försöka ta revansch på sina OS-besegrare ungrarna! Vi kan alltså få se Karpov, Tal, Timman, Hort, Ulf Andersson, Portisch, Miles, Sax m.fl. världsstjärnor "in live" i kamp om europeiska lagmästerskapet – oj oj ...

Enligt FIDE, som gett Sverige förtursrätt till arrangemanget, skall turneringen avgöras redan i år. Vi håller tummarna för att allt skall klaffa!

SCHACKITALIA'79

Malmö SS och Öbro Skakförening inbjuder alla schackspelare till en underbar turnering i Italien

Det är en svensk sanktionerad turnering - inte internationell, däremot sanktionerad av Sveriges Schackförbund i klasserna III, II och I. 7 ronder monrad.

Avresa 15/10. Hemresa 22/10 1979. Flyg från Stockholm eller Köpenhamn. Pris: Endast 1290 kr, inkluderar flygresa, charterskatt, oljetillägg, första klass hotell, samt startavgift. Här är det verkligen tal om en drömmaresa för lite pengar. Mycket stora priser i alla klasserna: 1:a pris, 2.000 dkr, 2:a pris 1.500 dkr och 3:e pris 1.000 dkr.

Deltag i årets mest spännande och trevliga svenska turnering och glädj samtidigt familjen med en billig lyxsemester vid Medelhavet. Affischer med kompletterande upplysningar är utsända till samtliga svenska schackklubbar.

Ytterligare information:

Lars Brink
telefon 040/91 76 63
eller 79971

Christer Niklasson nordisk schackkung

Nordiska mästerskapen i schack 1979 är till ända. Den stora schackfesten har gått i norrlandsmetropolen Sundsvall under tiden 26 juli – 4 augusti i Sundsvalls Folkets hus och samlat det hittills största deltagareantal med 242 deltagare, fördelade på mästarclass med 72 spelare, damklass 12, juniorklass 48 och den allmänna klassen 110 spelare. Medelpads schackförbund har stått som värdar för mästerskapen och lokaliteterna har uppskattats av såväl de nordiska förbundsdelegaterna som spelarna.

I samtliga klasser har Monrads system praktiserats och med nio ronder. De flesta ronderna har börjat på eftermiddagen, varför spelarna har kunnat sova ut ordentligt, om de nu hade avbrottspartier att spela.

Mästarclassen såg 26-åriga Christer Niklasson som suverän segrare. Han ledde kan man säga faktiskt från start till mål. På de nio avverkade ronderna tog Niklasson inte mindre än 8½ poäng. Ett resultat som talar för sig. Men i hans kölvatten följde hela tiden Islands unge Jon Arnason, som liksom Niklasson gick obesegrad genom tävlingen. Finalronden blev en thriller om vem som skulle bli trea. Men sedan fyra spelare kommit på 6½ poäng måste kvalitetspoängberäkning tillgripas och då blev Michael Nykopp, Finland, främst. Närmast följde Göran Rörfvall, Uppsala, Mads Reinert, Danmark och Bragi Halldorsson, Island.

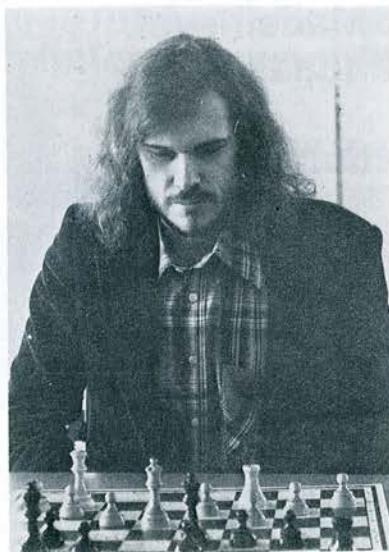
Damklassen var inte mindre spännande. Tre-dubbla nordiska mästarrinnan Sirkka-Liisa Landry ledde länge och väl. Tröttnade på slutet och spelade ett flertal remier. Detta gjorde att dubbla nordiska mästarrinnan 18-åriga Gudlaug Thorsteinsdottir, Island, kom upp i jämbredd med henne och slutligen gick ifrån och blev nordisk schackdrottning. Två blev Sirkka-Liisa med isländskan Aslaug Kristinsdottir som trea.

Juniörerna hade i detta mästerskap en egen klass, som man från Medelpads schackförbund önskade och fick förståelse för av Nordiska schackförbundet. Seg och hård tävling de nio ronderna igenom.

Den säkraste denna gång var hoforspojken Jan Westlund, som var still going strong ända i

mål. Westlund kopierade faktiskt Niklasson och var hela tiden i tätpositionen. Före sista ronden ledde han med en poäng. Behövde således remi i finalronden för att nå den åtråvärda titeln – Nordisk juniormästare – som är hans hittills största triumf.

Allmänna klassen var det verkliga getingboet. Ett tag syntes det som om Sven Hagberg, Gävle, skulle gå loss och slutligen triumfera. Men så kom ett flertal remipartier och drog ner poäng och på själveste mållinjen stod det fyra "gossar" med sju poäng, nämligen, förutom Hagberg, Karl-Erik Gannholm, Gotland, Bo Wiker, Fagersta och Egon Bergman, Ljusdal. Den sistnämnde var verkligen "gubben i lådan" när han i rondens längsta parti satte Allan Jonason, Norrköping, på plats, som också hade segerchanser. Räknesticken togs fram för kvalitetspoängberäkningen och Egon Bergman, stod där som segrare, 0,5 poäng bättre än Sven Hagberg.

Nordisk mästare 1979 – Christer Niklasson.
Foto: Harry Sundquist.

Och här de nordiska mästarna i dam- resp. juniorklassen, Gudlaug Thorsteinsdottir, Island, och Jan Westlund, Sverige. Foto: Harry Sundquist.

Prisutdelningen följde efter tävlingarnas slut och förrättades av Nordiska Schackförbundets president Christer Vänéus, Norrköping, och tävlingens ledare Lars Bäckström, Stockholm. Såväl arrangörer som spelare fick en eloge liksom bulletinredaktionen duon Björn Kobbelt-Barbro Ottoson för ett gott arbete. Tillika utdelades förutom förnåma hederspriser och kontantpriser i mästarclass och allmänna klassen diplom till samtliga deltagare med anledning av Nordiska Schackförbundets 80-åriga existens.

Harry Sundquist

Mästarclassen

1) Christer Niklasson, Sverige	8,5
2) Jon Arnason, Island	7,5
3) Michael Nykopp, Finland	6,5
4) Göran Rörfvall, Sverige	6,5
5) Mads Reinert, Danmark	6,5
6) Bragi Halldorsson, Island	6,5

Damklassen

1) Gudlaug Thorsteinsdottir, Island	8
2) Sirkka-Liisa Landry, Finland	6,5
3) Aslaug Kristinsdottir, Island	6
4) Aulikki Ristoja, Finland	6
5) Florens Assmundsson, Sverige	5,5
6) Maria Sandström, Sverige	5,5

Juniörer

1) Jan Westlund, Sverige	7,5
2) Jan Lundin, Sverige	6,5

3) Ulf Åberg, Sverige	6,5
4) Christer Törnros, Sverige	6,5
5) Yrjö Raivio, Finland	6
6) Anders Kling, Sverige	6

Allmän klass

1) Egon Bergman Ljusdal	7
2) Sven Hagberg, Gävle	7
3) Bo Wiker, Fagersta	7
4) K. E. Gannholm, Stånga	7
5) Allan Jonasson, Norrköping	6,5
6) Lars Bostedt, Vällingby	6,5
7) Hans Eriksson, Malmö	6,5
8) Frank Svensson, Norrköping	6,5
9) Viktor Jenu, Finland	6,5
10) Bertil Andersson, Sundsvall	6,5

(Vi återkommer med partier från NM i nästa nummer av TFS. Red.)

NM-Bulletin

Nordiska mästerskapen Sundsvall 1979

Urval av partier från alla klasser med kommentarer, NM-historik m.m.

Beställes genom insändande av Kr 40:— till

Barbro Ottosson
Mottagaregatan 1
421 33 V Frölunda

Copenhagen Open

Äntligen en dansk motsvarighet till Sveriges Rilton Cup och de många norska initiativen! Copenhagen Open, en 10 ronders internationell titelberättigad turnering med ett förstapris på Dkr 10.000:— spelades under tiden 23/6-3/7 på Idraettens Hus strax utanför Köpenhamn.

Det hade ställts stora förväntningar på detta arrangemang och låt det utan dröjsmål fastslås att turneringen blev en succé. Perfekta arrangemang och inga problem men dock en liten suck från såväl arrangörer som spelare, de hade hoppats på större internationellt deltagande, framförallt från Skandinavien. OK, att svenskarna föredrog Borås-SM är förståeligt varför de danska arrangörerna framledes måste försöka undvika sådana kollisioner, men varför kom det inga spelare från Norge och Finland?

Den internationella gruppen kom att bestå av 22 man med kanske IM Castro, Colombia, som favorit tätt följd av de likaledes internationella mästarna Bouaziz, Tunisien, Bednarski, Polen, och danskarna Jens Kristiansen och Gert Iskov. Hur gick det? Ja, resultatet i toppen blev helt överraskande och av titelinnehavarna var det endast Bednarski som lyckades blanda sig med "amatörerna". Carsten Høi gjorde det igen! Han spelade nog sin hittills bästa turnering och segrade med 7½ poäng av 10, vilket överskred IM-normen med en halva. Därmed torde han vara klar för IM-titeln, mycket välförtjänt.

Att skribenten kom på en delad andra plats var för många – inte minst för honom själv – turneringens största överraskning. Castros dåliga resultat kan ha sin förklaring i att han under resan till Danmark blev bestulen på hela sitt bagage med såväl reskassa som schackanteckningar.

Resultatet för de främsta: Carsten Høi 7 1/2, Bednarski, Brøndum, Kevin Wicker 6 1/2, Gert Iskov, Jens Kristiansen, Erik Pedersen, Henrik Sørensen 6, Fuller, Bjørn Brink-Claussen, Svend Pedersen 5 1/2, Bouaziz, Lars Bo Rasmussen 5, Ernst Larsen Castro 4 1/2 etc.

Här några partier:

Nr 122 PIRC

Bednarski

Høi

1. e4 g6 2. d4 Lg7 3. c3 d6 4. Sf3 Sf6 5. Ld3 0-0 6. 0-0 Sc6 7. b4 a6 8. De2 Lg4 9. Sbd2 e5 10. d5 Se7 11. h3 Ld7 12. Sb3 Sh5 13. Td1 h6 14. Sh2 De8 15. Le3 f5 16. f3 Sf6 17. c4 f4 18. Lf2 g5

19. Dc2 h5 20. Le2 Dg6 21. Sd2 Lh6 22. Dd3 Kh7 23. a4 Tg8 24. Ta3 Tg7 25. Kf1 g4 26. f×g4 h×g4 27. h×g4 S×g4 28. S×g4 L×g4 29. L×g4 D×g4 30. Df3 Sg8 31. Ke2 Sf6 32. Th1 D×g2 33. D×g2 T×g2 34. Tah3 Sg4 35. Kf3 T×f2 36. K×g4 Tg8† 37. Kf5 Tg5† 38. Ke6 Tg6+ 39. Kd7 T×d2 40. K×c7 Tc2 41. c5 d×c5 0-1

Nr 123 KUNGSINDISKT

Høi

Wicker

1. Sf3 g6 2. d4 d6 3. c4 Lg7 4. Sc3 Lg4 5. e3 Sc6 6. Le2 e5 7. d5 Sec7 8. e4 L×f3 9. L×f3 f5 10. h4 Sf6 11. Lg5 f×e4 12. S×e4 Sf5 13. h5 0-0 14. h×g6 h×g6 15. Dd3 Kf7 16. Lg4 Th8 17. 0-0-0 Dd7 18. L×f6 L×f6 19. Sg3 Da4 20. L×f5 g×f5 21. D×f5 D×c4† 22. Kb1 Df4 23. Th7† T×h7 24. D×h7† Lg7 25. Te1 c5 26. d×c6 Th8 27. D×h8 L×h8 28. c7 1-0

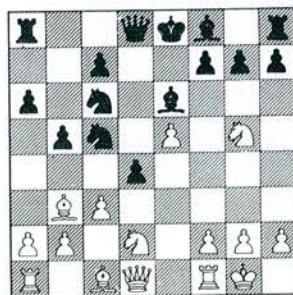
Till sist mitt eget parti mot Bjørn Brink-Claussen. Förhistorien är inget mindre än VM-matchen förra året där Karpov i det 10:e partiet överraskade schackvärlden med springaroffret 11. Sg5!? Kortinoj tänkte i 40 minuter och avslög med 11.- d×c3!? och sedan har bōljerna gått höga. Kunde han ha antagit offret? I den danska "Skakbladet" hävdar Bent Kølwig i en omfattande analys att det kunde Kortinoj gott gjort – och med fördel! (Se även TFS/3 -79, sid. 77-78. Red.) Detta kände Bjørn till men ej min analys i Presse-service där jag kommit fram till att svart är förlorad om han antar springaroffret. Om följande parti håller för en grundlig analys så förklarar detta varför Kortinoj undvek, märkligt dock att han i så fall hittills inte påvisat vits angreppsidé.

Nr 124 SPANSKT

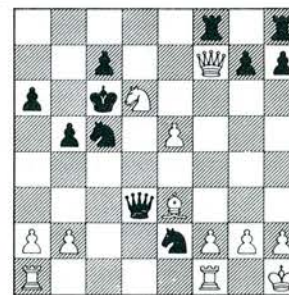
Brøndum

Brink-Claussen

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 S×e4 6. d4 b5 7. Lb3 d5 8. d×e5 Le6 9. Sbd2 Sc5 10. c3 d4!? 11. Sg5!

Brink-Claussen lutar på den ovannämnda analysen! 11. – D×g5?! Frågetecknet för dragets värde, utropstecknet för svartspelarens oförvägenhet! 12. Df3 Kd7!? Här finns faktiskt 2 andra möjligheter. Timmans 12. – 0-0-0 (ser farligt ut, men vem vill vara den förste som ifrågasätter GM Timmans idé) och 12.– Ld7, som är angivet i Keene:s VM-bok och därför måste förutses vara känt av översättaren Brink-Claussen. Varianten Keene anger tilltalar dock knappast Brink-Claussen; 13. L×f7† Ke7 14. Sb3! D×e5 15. S×c5 D×c5 16. Tef1 Kd8 17. c×d4 Dd6! 18. Lg5† Kc8 19. Tac1. Keene avslutar med anmärkningen att vit har ett starkt angrepp och det lutar tydligen Brink på – säkert med rätta, enligt min mening går den svarta ställningen knappast att försvara. 13. Ld5 L×d5 14. D×d5† Ld6 Detta är svarts första poäng, vit kan inte slå löparen 15. c×d4! Inledningen till vederläggningen av Kølvis analys, som ger svart fördel efter 15.– S×d4! 16. Sb3 etc. Brink följer rekommendationen! 15.– S×d4 16. Sc4!! Plötsligt är det allvarligt. Vit hotar drottningen och i vissa varianter Sb6† eller det enkla S×d6. Svart försöker först att rädda en av sina villfarna springare men dessvärre blir det inte tid för honom att slå vits löpare. 16.– Se2† 17. Kh1 Df5!? Slår svart på c1 är det slut efter 18. S×d6! Vit schackar till sig svarts springare på c5 och slår sedan den andra på c1 med avgörande angrepp. Med textdraget avviker svart från mina analyser men jag kunde ju inte heller förvänta att min motståndare skulle följa dem tills han blev matt! 18. S×d6 Dd3 Om 18.– De6 vinner vit omgående efter 19. D×c5 c×d6 20. Td1! 19. D×f7†! Inledningen till otroliga komplikationer men det givna draget. Efter 19. D×c5 c×d6 slipper svart undan för lätt, också efter drottningbyte följt av S×f7 med idén Le3 och Td1 har svart mindre problem än i partifortsättningen. 19.– Kc6 20. Le3. Nu kan svart knappast klara sig efter 20.– c×d6 21. Td1! 20.– Taf8

21. De7! Faktiskt det svåraste draget i partiet. Drottningen står här oerhört starkt och vad värre är, den kan inte fördrivas. 21.– Dd5 Det

är svårt att finna något bättre för svart, ställningen är förmodligen redan förlorad 22. Tad1 Sd3 23. e6! Ett giftigt drag som ofta återkommer i ställningar av denna typ. Svart kunde inte spela 22.– De6 i stället för Sd3 ty då hade vit haft det vackra 23. Sc8!! En ställning där allt klaffar. Nu är hotet 24. Dd7 matt, men kan svart inte kombinera med 23.– S×f2†? Nej, det följer 24. L×f2 T×f2 25. Dd7† Kb6 och återigen avgör 26. Sc8†! som vinner drottningen. Svart spelar det enda och hoppas radda sig över i ett långt slutspel med små – mycket små remichanser. 23. – D×d6 24. D×d6 c×d6 25. T×d3 d5 26. Te1 Sf4 Äntligen har springaren kommit ur sin fångenskap blott för att finna att efter 27. Tc3! måste den likaväl offra sig. 27. – Kd6 går ju inte pga 28. Lc5† och 27.– Kb7 förlorar efter 28. e7 Tf7 29. L×f4 1-0

Kommande turneringar

Västergötlands SF – Propagandatävling, 60-årsjubileum.

Tid: 8 – 9 september, båda dagarna kl. 11.00.

Spelplats: Helenaskolan, Staketgatan, Skövde.

Spelform: 8/9 10-manna Bergergrupper, 9/9 7 ronder Monrad för gruppvinnare. Tidshandikapp enligt Tusenmanna, speltid per parti 30 min.

Anmälan: senast den 4/9 genom insättning av startavgiften Kr 25:— på postgiro Västergötlands SF:s UK, 86 62 37-1. Ange förening och klass. Klass A = mästarklassspelare, klass B = Klass I-spelare, klass C = klass II och III.

Priser i finalen: Vid 100 deltagare 800/400/200/200/100/100, 150 delt. 1000/500/300/200/200/100/100/100, 200 delt. 1500/800/600/400/300/200/100/100/100.

Vällingby SS – Vällingby-Viktorian

Tid: 9/9 kl 10.00 – 18.00. Personlig anmälan kl. 09.30.

Spelplats: Församlingssalen S:t Tomaskyrkan.

Spelform: 12 ronder modifierad Monrad med tidshandikapp. Speltid per parti 20 min.

Anmälan: senast den 4/9 genom insättning av startavgiften Kr 40:— på postgiro Vällingby SS, 55 49 07-6. Ange klass och ratingtal. Klass A = mästarklassspelare SSF, Klass B = Klass I-spelare, klass C = övriga. Startavgift juniorer som ej fyllt 19 år Kr 20:—.

Priser: 1200/700/500/300/200 + ytterligare

beroende på antalet deltagare. Ratingpriser samt dampris.

Upplysningar: Lave Bondesson, 08/37 40 41, eller Peter Carlsten, 08/94 57 24.

Schack-08 – Entimmasturnering

Tid: 29-30/9 kl. 11.00 resp. 09.00. Personlig anmälan 29/9 kl 10.00.

Spelplats: Stadshuset, Hotellgatan 3, Norrköping.

Spelform: 7 ronder schweizer enl. det nordiska systemet. 1 t. per spelare/parti.

Anmälan: senast den 20/9 genom insättning av startavgiften Kr 75:— på postgiro Frank Svensson, 603 57 Norrköping, 431 84 36-5. Ange ratingtal och "junior" om deltagaren är under 19 år vid tävlingstillfället.

Priser: 2000/1200/800/400 + ytterligare beroende på antalet deltagare. Bäste junior Kr 500:—. Ratingpriser.

S. A. Fenix – partävling.

Tid: 6/10 kl 10.00. Personlig anmälan 09.30.

Spelplats: S. A. Fenix, Varbergsvägen 44, Borås.

Spelform: 8 ronder Monrad. 2 × 15 min.

Anmälan: senast 4/10 med parets ratingtal till Leif Svensson, Plogv 3, 510 45 Sparsör t. 033/691 14, eller Yngve Svensson, t. arb. 033/12 12 87 bost. 13 14 35. **Max 36 par.** Startavgift Kr 40:—, betalas vid start.

Priser: Sammanlagt Kr 1500:—.

Danderyds Schackkamrater – Danderydsblixten.

Tid: 30/9 kl. 11.00.

Spelplats: Danderydsgården (T-banan till Mörby C).

Spelform: 5-minuters blyxt med 4-mannalag. Såväl enskilda spelare som klubbtag kan delta. Ca 20 ronder.

Anmälan: senast den 24/9 genom insättning av startavgiften Kr 50:— för enskild spelare eller Kr 200:— för klubbtag på postgiro Stig Flodmark, Enebyberg, 26 11 18 – 0676. Enskild deltagare: ange ratingtal, klubbtag: ange lagledare.

Priser: Lagpris: Silverbricka (vandringspris). Individuella priser på sammanlagt Kr 3000:—.

Upplysningar: Stig Flodmark, Västra Banvägen 43 B, 186 42 Enebyberg, 08/758 55 69.

Degerfors SS – Degerforsträffen. (Damer och flickor, oavsett spelstyrka)

Tid: 6-7/10 med start 09.45.

Spelplats: Bruksgården, Degerfors.

Spelform: 7 ronder Monrad. 1 t. per spelare/parti.

Anmälan: snarast till Aksel Larsen, Stationsvägen 12 A, 693 00 Degerfors, 0586/431 71. Startavgift Kr 10:— erlägges vid start.

Priser: Hederspriser till bäst placerade, alla deltagare erhåller minnespris.

Karlstads Allmänna SS – Solstadsträffen.

Tid: 3-4/11.

Spelplats: OK Motorhotell, Karlstad.

Spelform: Snabbschackturnering med indelning i ratinggrupper om ca 20 spelare i varje grupp. Visst handikapp.

Anmälan: genom insättning av startavgiften Kr 80:— på postgiro Karlstads allmänna schacksällskap, 88 41 40-5.

Priser: 1:a pris Kr 1500, därefter beroende av deltagarantal. Bra penningpriser i alla grupper, alla spelare oavsett rating har god chans till penningpris. Begär gärna utförlig skrivning.

Upplysningar: Bodgren 054/15 97 08, Svennerling 054/11 65 46.

Sveriges Schackförbund – Högfjällsturnering i Storlien 4-11/11.

Se separat annons.

Fin insats av Siv B i Ungern

Efter den goda debuten i OS, 6,5/11 vid 3:e bordet, fick numera 16-åriga Siv Bengtsson något av ett genombrott i Budapest i somras. Hon tog en meriterande delad 4:e-plats i en starkt besatt damturnering. Hennes 7/12 var hårsmånen från en IM-inteckning. Hon hade chansen mot ryska GM Litinskaja, vann bonde med en liten kombination, men blev lurad strax efter avbrottet trots att "hela Budapest analyserade" (för Siv förstås). Slutställning i "Alföldy Memorial II": 1-2. Litinskaja, Sovjet, och Muresan, Rumänien, 9,5 3. Polihroniade, Rumänien, 7,5 4-5. Bengtsson, Sverige, och Porubszky, Ungern, 7 6-8. Vreeken, Holland, Marković, Jugoslavien, och Csonkics, Ungern, 6 9. Armas, Cuba, 5 10-11. Krizsan och Kas, båda Ungern, 4 12. Finta, Ungern, 3 13. Radzikowska, Polen, 2,5.

Veröci, Ungern, tvangs bryta efter tre inledande remier p.g.a. sjukdom.

Fjärde Vesterhavsturneringen

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	P
1. GM Vadsaz, Ungern	—	1	0	1/2	1/2	1	1	1/2	1/2	1	1	1	1	1/2	9 1/2
2. IM Mestel, England	0	—	1	1	1/2	1	1	1	0	1	1	1	0	1	9 1/2
3. Mortensen, Danmark	1	0	—	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	0	1/2	1	1	7 1/2
4. GM Westerinen, Finland	1/2	0	1/2	—	1/2	1	0	1	0	1/2	1	1	1	1/2	7 1/2
5. GM Reshevsky, USA	1/2	1/2	1/2	1/2	—	1/2	0	1	1/2	1/2	0	1	1/2	1	7
6. IM Hartston, England	0	0	1/2	0	1/2	—	1/2	1	1	1/2	1/2	1/2	1	1	7
7. GM Sigurjonsson, Island	0	0	1/2	1	1	1/2	—	0	1/2	0	1	1/2	1/2	1	6 1/2
8. Øst Hansen, Danmark	1/2	0	1/2	0	0	0	1	—	1/2	1/2	1	1/2	1	1	6 1/2
9. IM Kristiansen, Danmark	1/2	1	1/2	1	1/2	0	1/2	1/2	—	0	1/2	0	0	1	6
10. IM Castro, Colombia	0	0	0	1/2	1/2	0	1	1/2	1	—	1	0	1/2	1/2	5 1/2
11. FM Fedder, Danmark	0	0	1	0	1	1/2	0	0	1/2	0	—	1	1/2	1/2	5
12. Sloth, Danmark	0	0	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	1	1	0	—	1	0	5
13. Fries Nielsen, Danmark	0	1	0	0	1/2	1/2	1/2	0	1	1/2	1/2	0	—	0	4 1/2
14. Knudsen, Danmark	1/2	0	0	1/2	0	0	0	0	0	1/2	1/2	1	1	—	4

Årets Vesterhavsturnering, den fjärde i ordningen, blev inte så stark som arrangörerna tänkt sig. Den brittiske stormästaren Stean som accepterat inbjudan lämnade återbud strax före turneringens början. Stean hade också inviterats till IBM-turneringen i Amsterdam och det anbudet var mer lockande för engelsmannen.

Arrangörerna lyckades i sista stund få med en annan stormästare, 68-åriga amerikanen Reshevsky. I stället för en turnering av kategori 8 blev det en stormästarturnering av kategori 7, vilket betydde tio poäng för stormästarresultat och 7,5 för IM-norm.

Turneringen blev en kapplöpning mellan Mestel och Vadsaz och fick en lika nervpirrande som dramatisk avslutning. Före slutronden ledde Mestel med en halv poäng före Vadsaz och med remi hade han fått sin stormästartitel. Men i mötet med Vadsaz tappade Mestel helt koncepterna och förlorade. Och därmed gick han miste inte bara om GM-titeln utan också om förstaplatsen som Vadsaz fick på bättre kvalitetspoäng.

Erling Mortensen fick sin första inteckning i

IM-titeln. I femte ronden vann han följande parti mot Vadsaz.

Nr KATALANSKT

Laszlo Vadasz – Erling Mortensen

1. Sf3 Sf6 2. e4 e6 3. g3 d5 4. Lg2 Le7 5. 0-0 0-0 6. d4 dxc4 7. Dc2 Ld7 8. Dxc4 Le6 9. Sc3 Sbd7 10. Dd3 Lb4 11. a3 Lxc3 12. Dxc3 a5 13. b3 Le4 14. Lb2 a4 15. b4 Sd5 16. Dd2 b5 17. Tac1 S7b6 18. Te5 Sc4 19. Dc1 De8 20. Sd2 Sxd2 21. Dxd2 Lxg2 22. Kxg2 Ta7 23. Tfcl Sb6 24. Txcl Da8† 25. f3 Sc4 26. Txa7 Dxa7 27. Dc3 f5 28. Td1 e5 29. Lc1 e4 30. d5 Te8 31. Dd4 Dd7 32. d6 h6 33. f4 Kh7 34. Dc5 Te8 35. Dd5 h5 36. h3 Te8 37. g4 g6 38. gxh5 gxh5 39. Kf2, Tg8 40. Le3 Tg2† 0-1

I B-tävlingen segrade Max Fuller, Australien, på 7 1/2 p före polackerna Jacek Bednarski och Henryk Dobosz 7 p.

Lennart Hansson

Distriktsnytt

Västergötland

Individuell mästare blev för tredje gången Ingemar Vulkan, Lidköping på 7 poäng (alla vunna) före Hans Sandqvist, Skövde 4 1/2 och 6 man på 4 poäng. Klass I vanns av Jukka Hautajärvi, Skövde, klass II av Martin Johansson, Uddevalla och Stefan Johansson Tibro. I lag-DM, som spelades enligt cupsys-

tem, vann Fritsla över Trollhättan med 5-3 och Skövde slog Lidköping med 4 1/2-3 1/2. Finalen spelas i höst.

Samlare!

För sterbhus räkning säljes "Schackvärlden" årgångar 1925, 1930-31, 1929, samtliga tre inbundna. Kom med ett bud till Magne Malmberg, Stubbrättsvägen 10 E, 802 29 Gävle, tel 026/18 40 62. Det finns även ytterligare äldre litteratur att resonera om vid ev. köp.

PARTIER

BORÅS 1979 SM-GRUPPEN

Nr 125 SICILIANSKT

Jan Runnby – Lars-Åke Schneider

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Lg5 e6 7. Dd2 a6

Detta drag har numera nästan helt trängt undan det tidigare så vanliga 7. – Le7 med huvudvarianten 8. 0–0–0 0–0 9. f4 Sxd4 10. Dxd4 h6 11. Lh4 Da5 12. Lc4 och vit har de något bättre chanserna.

8. 0–0–0 Ld7 9. f4 b5

En variant som har blivit högsta mode efter partiet Karpov–Torre, Manila -76 (TfS 8/76) som svart vann. Tidigare spelade man 9. – Le7 10. Sf3 b5 11. Lxf6 gxf6 och här verkar 12. f5 ge vit fördel. Tvivelaktigt är bondeoffret 11. – Lxf6 12. Dxd6 b4 (eller 12. – Ta7).

10. Lxf6

En titt i senaste Informator gav vid handen att detta drag i förbindelse med nästa för tillfället anses vara vits bästa fortsättning. Lars-Åkes utmärkte parti mot Bengt Hammar (vit) i senaste allsvenskan fortsatte i stället: 10. Sxc6 Lxc6 11. Ld3 Le7 12. The1 0–0 13. e5 dxe5 14. Df2 h6 15. Lxf6 Lxf6 16. Lh7+ Kxh7 17. Txd8 Tfxd8 18. fxe5 Lg5+ 19. Kbl b4 och svart har mer än tillräcklig kompensation för damen.

10. – gxf6

10. – Dxf6 11. e5 dxe5 12. Sdxb5 är bra för vit.

11. f5 Sxd4

Verkar vara det starkaste. Svart får det utmärkte fältet e5 för sin löpare.

12. Dxd4 Lh6+ 13. Kbl Lf4 14. Se2 Le5 15. Dd3

Kanske inte det bästa fältet för damen. Draget har den nackdelen att fältet b4 lämnas utan gardering. Därför är möjligen 15. Dd2 det mest exakta.

15. – Db6 16. g3 Tc8 17. Lh3(?)

Vits naturliga plan är att trycka mot punkten e6, men löparen kunde gott dröjt sig kvar på f1 ännu en stund. Partiet Prandstetter–Hausner,

tjeckoslovakiska mästerskapet -78 (Inf 26/425) fortsatte i stället 17. fxe6 fxe6 18. Sf4 Dc5 19. Dd2! (fältet b4!)

17. – Tc4!

Med vits löpare kvar på f1 hade detta starka torndrag varit föga lockande.

18. fxe6 fxe6 19. Sf4 Ke7 20. De2!

Den svarta kungen står till synes säkert på e7, men om vit får sin dam till g4 eller h5 kan svart råka illa ut.

20. – Dc6

Övriga möjligheter:

I. 20. – Tb4?! 21. c3 (ej 21. Sd3 Dd4 22. c3 Dxe4) Tc4 (21. – Lxc3 22. Sd3 och vit vinner kvalitet) 22. Sd3 och vit står bättre.

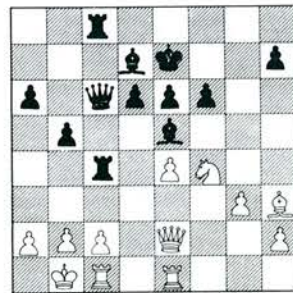
II. 20. – Thc8 21. Dh5! Txc2 22. Sd5+! exd5 (22. – Kd8 23. Dxe5 och vit vinner) 23. Dxh7+ Kf8 24. Dh8+ och vit har remischackar.

21. The1 Thc8 22. Tc1?

Slarvigt spelat! Bättre och troligen tillräckligt för remi var 22. Td2. Hotet Dh5 gör det då omöjligt för svart att gå försiktigt fram och han är praktiskt taget tvungen att spela 22. – Lxb2 med två tänkbara fortsättningar:

I. 23. Kxb2 Tb4+ 24. Kc1 Dc3 25. Sd5+ (25. Td3? Dal+ 26. Kd2 Txc2+! 27. Kxc2 Dxa2+ och matt i nästa.) exd5 26. exd5+ Kf8 27. De7+ Kg8 28. Le6+ Kh8 29. Tde2 Db2+ 30. Kd2 och det verkar, märkligt nog, inte finnas något bättre för svart än att remischacka med Dd4 och Db2. Slår svart på c2 smiter vit iväg med sin kung till kungsflygeln och sedan är det svarts kung som har en utsatt ställning.

II. 23. Sd5+ Kf8 (23. – Kd8? 24. Kxb2 exd5 25. exd5 Tb4+ 26. Kc1 och vit vinner) 24. Dh5 och svart kan näppeligen undgå remischackar, t.ex. 24. – Txc2 25. Dxb7 eller 24. – Le5 25. Dxb7 exd5 26. exd5.

22. – Lxb2! 23. Sd5+ exd5!

23. – Kd8 hade också vunnit eftersom löparen på h3 hänger efter 24. Kxb2 exd5 (det hotar också matt med Tb4+).

24. Lxd7

24. exd5+ Le5 25. dxc6 Tb4 matt!

24. – Le5!

0–1

Anm. för TfS
av Jan Runnby

Nr 126 DAMBONDESPEL

Nils-Gustaf Renman – Jan Runnby

1. d4 d5 2. Sf3 Lf5

En ganska bra lösning på det eviga problemet med damlöparen.

3. c4 e6 4. Sc3

Något starkare är förmodligen "vederläggningsförsöket" 4. Db3, men det ger bara liten fördel för vit: 4. – Sc6 5. Ld2 (5. c5 Dc8 6. e3 Sf6 7. Lb5 Sd7 8. Da4 Se7 9. 0–0 c6 10. Le2 Sg6 med goda chanser för svart – Dorfmann) Tb8 6. cxd5 exd5 7. Sc3 Sf6 8. Lg5 Le6 9. e3 Le7 10. Lb5 med något bättre ställning för vit (Dorfmann–Knezevic, Polanica Zdroj -78).

4. – c6

Möjligt är även 4. – Sf6 5. Db3 Sc6. Textdraget leder till en tämligen ordinär damgambit med den svarta damlöparen utvecklad och ger svart helt lika chanser vid rätt spel.

5. g3

5. Db3 Db6.

5. – Sf6 6. Lg2 Ld6?

En inexakthet som vit bemöter på ett övertygande sätt. Svagt var också 6. – dxc4 7. Se5 och vit får stor övervikt i centrum. Det rätta är 6. – Le7.

7. 0–0 h6

För att behålla damlöparen. Idéerna påminner om New York-varianten mot flankspel. På 7. – 0–0 kan följa 8. Sh4 Lg4 9. h3 Lh5 10. g4 Lg6 11. Sxg6 hxg6. Innan svart gjort kort rockad är denna manöver tvivelaktigt p.g.a. den öppna h-linjen.

8. Sd2! 0–0 9. e4 dxe4 10. Sdxe4 Le7 11. Sxf6 Lxf6 12. Le3 Sd7 13. De2 Te8 14. Se4 Le7 15. Tfd1

Vit har en fullt tydlig fördel. Svarts ställning är passiv och han har svårigheter att finna bra fält för sina tunga pjäser.

15. – Sf6 16. Sc3

Ett svårt val. Möjligt var också 16. Sxf6 Lxf6 17. d5 cxd5 18. cxd5 exd5, men svart verkar klara sig efter såväl 19. Txd5 Dc8 som 19. Lxd5 De7 20. Df3 Le4.

16. – Da5

För att lämna plats för tornet. Svagt var 16. – Dc7 17. Tac1 Tad8 18. d5 cxd5 19. cxd5 Db8 20. Sb5!

17. a3

Försöket att med 17. d5 utnyttja den svarta damens ställning på samma rad som löparen är svagt p.g.a. 17. – exd5 18. cxd5 Lg4! (19. f3? Lc5).

17. – Tad8 18. h3 Dc7 19. Tac1 Db8

Svart har avslutat sin utveckling, men vits terrängfördel tillförsäkrar honom fortfarande fördel.

20. b4 a5 21. Db2 axb4 22. axb4 Dd6! 23. c5

Sämre var 23. b5 Da3!

23. – Dd7 24. Sa4 Sd5 25. Sb6!

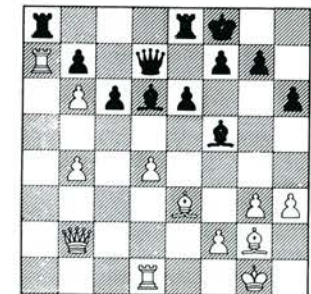
Efter det tvungna avslaget (25. – Dc7? 26. Lxd5 följt av Lf4) får vit fina stödjepunkter på a7 och c7 för sina torn.

25. – Sxb6 26. cxb6 Ld6

Annars b4–b5 (cxb5, Tc7).

27. Ta1 Ta8 28. Ta7?

Med detta till synes starka torndrag ger vit bort största delen av sin fördel. Det rätta sättet att utnyttja a-linjen var 28. Ta3 följt av Tfa1.

28. – T×a7!

Detta utmärkta försvar hade vit underskattat. Vits bonde på a7 är naturligtvis en maktfaktor av stora mått, men är samtidigt lätt att hota och de vita pjäserna binds till garderingen av den.

29. b×a7 Ta8 30. Ta1

Här eller i nästa drag kunde vit trots allt ha behållit en viss fördel genom d4–d5. a-bonden garderas då av löparen på e3 och tornet frigörs för andra uppgifter. Det är dock svårt att se hur vit skall komma vidare.

30. – Ld3 31. Lf1 L×f1 32. K×f1 Lc7 33. Ta3 Dd5 34. Kg1 Lb6 35. Da1 Dc4 36. Ta4 Db3 37. Kh2 Dc2 38. Ta2 Dc4 39. Ta4 Db3 40. Kg2 Dc2 41. Kh2

Förseglingsdraget. Vit har svaga bönder på a7, b4 och d4 och är tvungen att hålla dessa gardeerade. Samtidigt är svart tvingad att hela tiden hota bönderna, framför allt den på a7, eftersom vit annars ev. kan växla in dam eller löpare på diagonalen f4–b8 vilket skulle innebära vinst. Svarts enda möjlighet att komma vidare är att avancera med bönderna på kungsflygeln. Detta är dock förbundet med avsevärda risker. Således: 1/2–1/2

Anm. för TfS
av Jan Runnby

Nr 127 SICILIANSKT

Fridh – Schneider

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Le2 e5 7. Sb3 Le7 8. 0–0 0–0 9. f4 a5 10. a4 Sb4 11. Kh1 Le6 12. f5 Ld7 13. Lg5 Lc6 14. Lf3 Te8 15. De2 b6 16. Tfd1 Dc7 17. Le3 Db7 18. Lf2 Tfd8 19. Td2 d5? 20. e×d5 Sf×d5 21. S×d5 L×d5 22. L×d5 S×d5 23. D×e5 Lg5 24. Te2 Lf6 25. De4 L×b2 26. Td1 Lc3 27. Te3! b5 28. Ted3 b×a4 29. Sc5 Dc6 30. D×a4 Da8 31. De4 a4 32. T×d5 T×d5 33. T×d5 a3 34. Td1 Lf6 35. Da2 Da5 36. Sd3 D×f5 37. D×a3 T×c2 och vit överskred betänketiden. 0–1

Nr 128 SPANSKT

Hammar – Fridh

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 0–0 8. c3 d5!? 9. e×d5 S×d5 10. S×e5 S×e5 11. T×e5 c6 12. Te1 Ld6 13. g3 f5 14. d3 f4 15. Sd2 Kh8 16. Se4 Lc7 17. a4 b4 18. Ld2 Lf5 19. c×b4 Lb6 20. Sc5 a5 21. Tc1 a×b4 22. d4 Dd6 23. Dh5 f×g3 24. h×g3 Df6 25. Dh4 Df7 26. Lf4 Ld8 27. Dh1 Lf6 28.

Ted1 Tad8 29. Dg2 S×f4 30. g×f4 Dh5 31. Te5 L×e5 32. f×e5 Lh3 33. Dh2 Tf3 34. e6 T×b3 35. Te1 Dg5† 36. Kh1 Tf3 37. e7 Te8 38. Dg1 Dh5 0–1

Nr 129 PIRC

Karlsson – Wedberg

1. Sf3 g6 2. e4 d6 3. d4 Sf6 4. Sc3 Lg7 5. Le2 0–0 6. 0–0 c6 7. a4 Dc7 8. a5 e5 9. Te1 Sbd7 10. d5 c5 11. Sd2 Sb8 12. Sc4 Dd8 13. f4 Se8 14. f×e5 d×e5 15. Le3 Sd7 16. d6! f5 17. Lf3 f4 18. Lf2 Sff6 19. Sd5 S×d5 20. D×d5† Kh8 21. Ted1 g5 22. h3 De8 23. a6 Tb8 24. L×c5 b6 25. Lb4 h5 26. Dd3 Tf6 27. Sa3 Sff8 28. d7! S×d7 29. Ld6 Sc5 30. Dc3 T×d6 31. T×d6 g4 32. Tad1! Le6 33. b4 Sd7 34. Dc6 Sff8 35. D×e8 T×e8 36. Le2 Te8 37. h×g4 h×g4 38. T×e6 S×e6 39. L×g4 Te8 40. L×e6 T×e6 41. Td8† Kh7 42. Td7 Kg6 43. Sb5 Tc6 44. T×a7 T×c2 45. Tc7 Ta2 46. a7 1–0

Nr 130 DAMINDISK

Nils-Gustaf Renman – Ove Kinnmark

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. c4 Lb4† 4. Ld2

En skarpare fortsättning är 4. Sbd2

4. – De7 5. g3 L×d2† 6. Sb×d2 d6 7. Lg2 e5 8. e3

Nödvändigt. Vit kan inte tillåta 8. – e4 och ev. e3.

8. – 0–0 9. 0–0 e5! 10. Sb1?

Denna konstlade manöver ger bara svart ett härligt figurspel.

10. – e4 11. Sg5 h6 12. Sh3 Lg4 13. Dc2 Sc6 14. d5 Se5 15. Kh1 Lf3 16. Sg1 L×g2† 17. K×g2 b5!

Svarts ställningsfördel måste utnyttjas med aktivt spel.

18. c×b5 S×d5 19. D×e4 Sf6 20. Dc2 Db7† 21. f3 Sd5!

Betydligt bättre än ta tillbaka bonden.

22. Te1 Sb4 23. Db3 Sd3 24. Td1 c4 25. Dc2 D×b5

Med bibehållen fördel är det dags att ta tillbaka bonden.

26. Sa3?

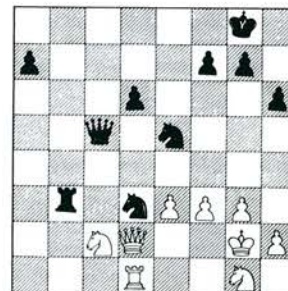
Bättre var 26. Sc3 eller 26. b3. Nu rasar vits ställning ihop.

26. – Dc5 27. Dd2 Tab8 28. Tab1 Tb6!

Mot torndubblering och tryck på b2 har vit inget att sätta emot.

29. Sc2 Tff8 30. b3 c×b3 31. a×b3 T×b3 32. T×b3 T×b3

Med det avgörande hotet Tb2.

33. Se2

Eller 33. De2 Tb2 34. Td2 T×c2! 35. T×c2 D×c2 och Se1†.

33. – Sc4 34. D×d3 T×d3 35. T×d3 a5 36. Tc3 d5 37. Kf2 a4 38. Sc1 Db5 39. Sd3 Db1 40. Sa3 Da1

Dragserien avklarad och därmed 0–1

Anm. för TfS
av Ove Kinnmark

Nr 131 FLANKSPEL

Cramling – Bergström

1. g3 d5 2. Lg2 Sf6 3. f4 g6 4. Sf3 Lg7 5. d3 0–0 6. 0–0 c5 7. c3 Sc6 8. Sa3 b6 9. Sh4 Lb7 10. Ld2 e5 11. f×e5 S×e5 12. Dc1 Sh5 13. Lh6 Te8 14. L×g7 K×g7 15. Dd2 Sg4 16. Sc2 h6 17. Lf3 Shf6 18. L×g4 S×g4 19. Df4 Sf6 20. Se3 Lc8 21. S×d5! Te6 22. Sc7 T×e2 23. S×a8 Lb7 24. Tae1 g5 25. Dc7 Dd5 26. T×e2 g×h4 27. g×h4 Sg4 28. T×f7† 1–0

Nr 132 FLANKSPEL

Curt Gruvaeus – Bo Bengtsson

1. d4 Sf6 2. g3

Vad gör man inte för att slippa plugga teori!

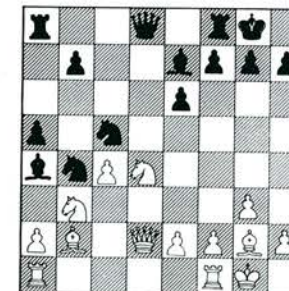
2. – d5 3. Lg2 e6 4. Sf3 Le7 5. 0–0 0–0 6. b3 c5 7. Lb2 Sc6 8. Sbd2 Se4?!

8. – b6 är ett bra alternativ.

9. d×c5 S×c5 10. c4 d4 11. b4! S×b4 12. S×d4 Ld7 13. S2b3 La4?

Väl optimistiskt, även om svart även efter 13. – Sc6 14. Sb5 eller 13. – Lc6 14. S×c6 står näst bäst.

14. Dd2 a5

15. Lc3! e5?!

Vit hotade 16. S×a5 och 15. – L×b3 16. a×b3 Lf6 17. Db2 dög inte.

16. Sf5 L×b3 17. a×b3 Sc6

Bondeförlust var oundviklig, 17.– S×b3 straffas naturligtvis med 18. D×d8 L×d8 19. L×b4.

18. L×c6 b×c6 19. L×a5 De8 20. Lb4! Tb8

Om 20. – T×a1 så följer inte 21. T×a1 S×b3 22. S×e7† Kh8 med "sprattelchanser" utan i stället 21. S×e7† Kh8 22. L×c5.

21. Ta7 S×b3 22. S×e7† Kh8 23. Dd6 Sd4 24. D×e5 S×e2† 25. D×e2 T×b4 26. Te1 Db8 27. S×c6 1–0

Anm. för TfS
av Curt Gruvaeus

Nr 133 SICILIANSKT

Jan Olof Lind – Bo Bengtsson

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Lc4 Db6

Inget bluffdrag utan det sundaste sättet att undvika Velimirovicvarianten Le3, De2, 0–0–0, osv.

7. Sdb5

En gång rekommenderat av gamle Boleslavskij. Det är svårt att säga vilket springdrag som är bäst: Sdb5, Sb3, Sde2 eller S×c6.

7. – a6 8. Le3 Da5 9. Sd4 Sg4

9. - S×e4 är dåligt p.g.a. 10. Df3, t.ex. 10. - f5 11. S×c6 b×c6 12. 0-0-0 d5 13. S×d5! Objektivt bäst för svart är nog 9. - e6 10. 0-0 Le7, men så har jag spelat förut mot Lind...

10. S×c6 b×c6 11. 0-0

I den här ställningen har jag bara sett 11. Ld2, på vilket svart inte bör spela 11. - S×f2 12. L×f7+ K×f7 13. 0-0, utan 11. - g6!, t.ex. 12. De2 Lg7 13. 0-0 0-0 med oklart spel (föreslaget av tjecken Banas i Informator nr 24). Linds drag ser starkt ut, svart måste tillåta en damschack på f7....

11. - S×e3

... för här går inte 11. - De5 12. f4 S×e3 13. L×f7+....

12. f×e3 Le6

... och efter 12. - e6 13. Df3 De7 (eller Ta7) 14. Tf2 får svart svårt att avsluta sin utveckling.

13. L×e6 f×e6 14. Dg4!

Man vinner ju inte bara för att man får schacka på f7! Efter 14. Df3 De5 15. Df7+ Kd7 följt av g6 och Lg7 (eller Lh6) måste damen hem igen.

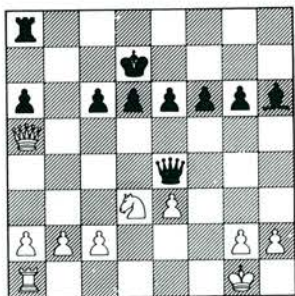
14. - De5 15. Sd1

Vit vill driva bort svarts välposterade dam, men hans plan är i långsammaste laget. Med sin dåliga bondeställning och sitt utvecklingsförspång bör han försöka öppna spelet, men hur? Jag tycker att 15. Se2 c5 16. b4!? c×b4 17. Sd4 Kd7 18. a3! ser lovande ut.

15. - h5! 16. Dg6+ Kd7 17. Sf2 Th6 18. Df7 Tf6 19. Sd3 D×e4 20. D×h5 g6 21. Da5

Här var 21. Dg5 att föredra. Svart kan svara 21. - Lg7 eller 21. - Tf5 med svårbedömd ställning.

21. - Lh6! 22. T×f6 e×f6

Bondekedjan c6-d6-e6-f6-g6 hade jag i Borås också mot Fridh. Den är vacker men svårskött - man vill ogärna gå fram med någon bonde!

23. Td1 L×e3+ 24. Kh1 Th8

Hotet T×h2+ framtvingar den följande avvecklingen. Annu bättre var dock att hålla bondekedjan intakt med 24. - Dc4 följt av Ta8-h8-h5 med idealställning. Men jag trodde att tornslutspelet var lättvunnet. (Vilket det kanske också är - men inte med min teknik!)

25. Sc5+ L×c5 26. D×c5 De1+ 27. T×e1 d×c5 28. Te4

Ett bra drag som svart nog borde besvarat med 28. - Tb8 29. b3 Tb4 30. c4 Tb8 för att försvåra vits motspel mot damflygelbönderna, t.ex. 31. Th4 Kd6 32. Th7 Td8 33. Ta7 Ke5 34. h3 Kf4!

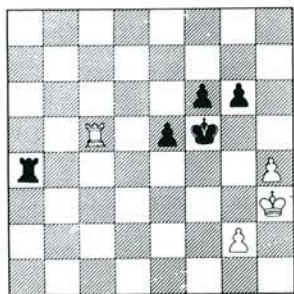
28. - Th5 29. Ta4 Td5 30. h3 Td2 31. T×a6 T×c2 32. Ta7+ Kd6 33. Tb7 c4 34. h4 Ke5 35. Kh2 c3

Befriar vits torn från garderingen av b2. Men på andra drag följer a4 och svart måste ändå göra c3.

36. b×c3 T×c3 37. Tg7 Kf5 38. Tc7 c5 39. a4 Tc4 40. Kh3

Sämre är förstas 40. a5 T×h4+ 41. Kg3 Tc4 42. a6 e5 43. a7 Ta4.

40. - T×a4 41. T×c5+ e5

Avbrottsställningen. En principiell vinstfortsättning om vit ligger lågt kan se ut så här: 42. Tb5 Ta6 43. Kg3 Ke6 44. Kg4 Ta4+ 45. Kf3 Td4 46. Tb6+ Td6 47. Tb5 f5 48. g3 (annars kommer f4) Kf6 49. Ta5 Tb6 50. Tc5 Tb3+ 51. Kg2 (eller 51. Kf2 Tb2+ 52. Ke3 e4 53. Ta6+ Kg7 54. Kf4 Kh6) Tb2+ 52. Kh3 Tb6! 53. Kg2 e4 54. Kf2 g5! 55. h×g5 K×g5 (Denna teoretiska vinstställning kan uppkomma på flera sätt från avbrottsställningen.) 56. Tc8 Tb2+ 57. Ke3 Kg4 58. Tg8+ Kh3 59. Tg5 Tb3+ 60. Ke2

Tf3 61. Kd2 Kh2! 62. Ke1 Kg1 63. Ke2 Kg2 64. Ke1 Tf2. Om vit försöker förhindra denna plan med 42. Tc6 tycks svart vinna med 42. - e4, även om många varianter är komplicerade. Vits förseglingsdrag är ett försök att störa svart med tornet på tredje raden. Det har åtminstone den fördelen att jag inte hade beaktat det i avbrottsanalysen.

42. Tc3 Ta6 43. Tf3+ Ke6 44. Tg3 Kf5 45. Tf3+ Ke4 46. Kg4 f5+ 47. Kg5 f4

Efter detta hänger vinsten på en skör (studie-) tråd. Betydligt enklare var 47. - Kd4, t.ex. 48. h5 e4. Däremot inte 47. - Ta2 48. Tg3 f4 49. Tg4 Ta6 50. Kh6.

48. Tf1 Ta2 49. Te1+ Kd5 50. K×g6

Inte 50. Td1+ Ke6. Men nu följer på 50. - T×g2+ 51. Kf5 och svarts bönder faller!?

50. - Ke6! 51. Tg1

Eller 51. g4 f3 52. h5 f2 53. Tb1 e4 54. h6 e3 57. h7 Ta8 och svart vinner.

51. - Ta3! 52. h5

52. g4 går inte heller för 52. - Tg3! Lägg märke till hur i alla avseende perfekt svarts kung står på e6!

52. - Tg3+ 53. Kh7 f3 54. Tf1 f×g2 55. Tg1 Kf5 56. h6 Kf4 57. Kh8 Kf3 58. h7 Th3 59. Te1 e4 60. Ta1 e3 61. Tb1 Kf2 0-1

Anm. för TfS
av Bo Bengtsson

Nr 134 ENGELSKT

Renman - Gruvæus

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. c4 c5 4. Sc3 c×d4 5. S×d4 Sc6 6. g3 Lb4 7. Lg2 Da5?! 8. 0-0! 0-0 9. Sb3 Dh5 10. e4 Dg6 11. De2 d6 12. Td1 Td8 13. Sb5 a6 14. Sbd4 S×d4 15. T×d4 e5 16. Td1 Le6 17. Le3 Tac8 18. Tac1 Td7 19. a3 Lc5 20. S×c5 d×c5 21. T×d7 S×d7 22. Dd2 f6 23. f4 e×f4 24. g×f4 Lh3 25. Dd5+ Kf8 26. Tc2 Dg4 27. Td2 Ke8 28. f5 Sf8 29. D×b7 Td8 30. L×c5 Sd7 31. Dd5 1-0

Nr 135 LARSEN

Schneider - Svensson

1. b3 e5 2. Lb2 Sc6 3. e3 Sf6 4. Lb5 d6 5. Se2 Ld7 6. 0-0 Le7 7. f4! e×f4 8. S×f4 Se5 9. L×d7+ D×d7 10. Sc3 c6 11. e4 0-0 12. d4 Sg6 13. S×g6 f×g6(?) 14. Dd3 Sh5 15. Se2 Dg4 16. h3 Dg5 17. Lc3 T×f1+ 18. T×f1 Tf8 19. T×f8+

L×f8 20. d5! c×d5 21. D×d5+ D×d5 22. e×d5 Sf6 23. Ld4 S×d5 24. L×a7 Sb4 25. c3 Sc6 26. Lb6 Kf7 27. Kf2 Le7 28. Kf3 Lf6 29. Ke4 Ke6 30. Sf4+ Kd7 31. Sd5 Ke6 32. a4! Ld8 33. b4 Kd7 34. b5 Se5 35. L×d8 K×d8 36. Sf4 Kd7 37. Kd5 b6 38. Se6 Sd3 39. Sf8+ Ke7 40. S×h7 Sf4+ 41. Ke4 S×g2 42. Sf8! Sh4 43. Kd5 g5 44. Se6 Kd7 45. S×g7 Sg6 46. Sh5 Se7+ 47. Ke4 Ke6 48. Sg7+ Kd7 49. c4 Sg6 50. Kf5 Se5 51. K×g5 S×c4 52. h4 Ke7 53. h5 Kf7 54. h6 Kg8 55. Se8 Kh7 56. Sf6+ Kh8 57. Sd5 Kh7 58. Kh5 Kh8 59. Kg6 1-0

(Vi återkommer med ytterligare partier från SM i nästa nummer av TfS)

PAUL MASSON 1979

Paul Massons vinodlingar i Saratogabergen, Californien, är platsen för världens största utomhusturnering. I sommar spelades den för sjunde gången med 600 deltagare. I mästargruppen vann Paul Whitehead före Nickede Firmian och Larry Christiansen. IM John Grefe, som blev oplacerad, vann följande trevliga parti mot Fidel Salas.

Nr 136 SICILIANSKT

Grefe - Salas

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 e6 6. g4 a6 7. g5 Sfd7 8. f4 b5 9. f4 Se5 10. f×e6 L×e6 11. S×e6 f×e6 12. Lh3 De7 13. 0-0 Sbc6 14. a4 b4 15. Se2 Sf7 16. Kh1 Sfd8 17. Lf4 Tb8 18. Dd3 a5 19. Tad1 Tb7 20. Db3 e5 21. Le3 g6 22. Dd5 h6 23. g×h6 Dh4 24. Tf3 Tbh7 25. e4 g5 26. Tg3 g4 27. L×g4 L×h6 28. Lg1 Lf4 29. Tg2 De7 30. c5 Th6 31. c×d6 Dg5 32. d7+ Kf8 33. S×f4 D×f4 34. Dc5+ Se7 35. Tf2 D×f2 36. D×f2+ 1-0

FRIMÄRKSHÖRNET

Israel har kommit med sin fjärde utgåva, valör 300 och föreställande ett schacktorn på blå botten.

Filippinerna minner om matchen Karpov-Kortjnoj med två valörer 0:30 och 2:00 och avbildar springare och torn i ett jordklot.

Paraguay har gjort ett övertryck MUESTRA på sina konstnärliga märken från 1978. 1978.

Centralafrikanska imperiet (vad det nu är för länder) har gett ut ett märke samt fyrblock med anledning av barnåret 1979. Valören är 1500 F.

JM

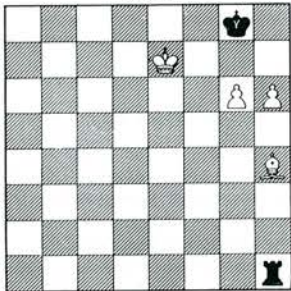

STUDIER

Red. A. Hildebrand, Morgongåva och P. Perkonjoja, Turku.
Originalbidrag och lösningar till Pauli Perkonjoja, Parolastigen 12 B 20, SF-20350 Åbo 35, Finland.

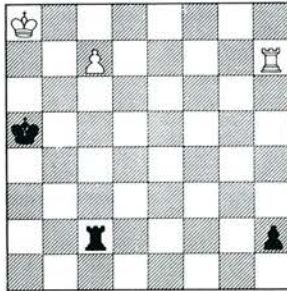
Stormästarstudier

2054 W. Steinitz
Deutsche Schachzeitung
1862

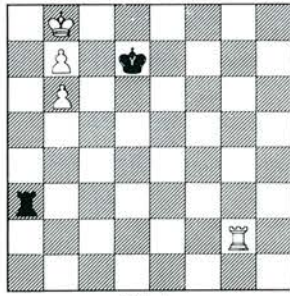
Vinst

2055 E. Lasker
Deutsches Wochenschach
1890

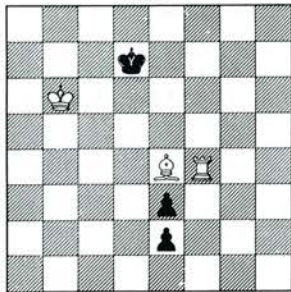
Vinst

2056 O. Duras
Schachve Listy 1903

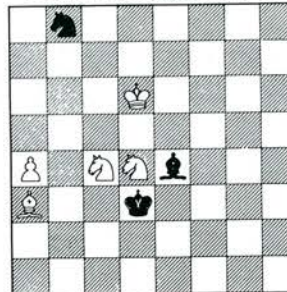
Vinst

2057 R. Réti
Kölnische Volkzeitung
1928

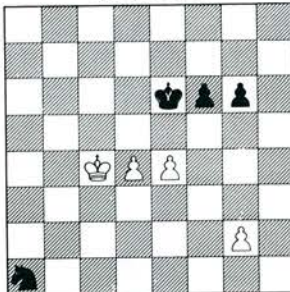
Vinst

2058 P. Keres
Hed. omn. Postimees 1942

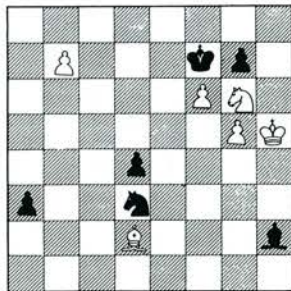
Vinst

2059 M. Botvinnik
Ogonjek 1952

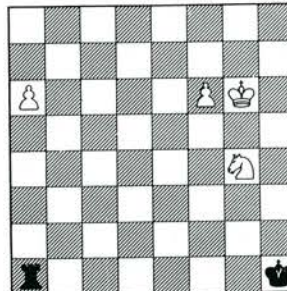
Vinst

2060 V. Smyslov
5 H.O. Schachmaty v SSSR
1937

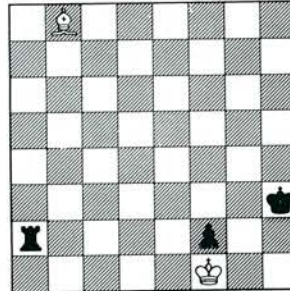
Remi

2061 A. Kotov
Schachmaty v SSSR 1945

Vinst

2062 P. Benkö
Magyar Sakkelet 1967

Remi

Av alla olika områden inom schackkompositionen är det bara studien som ligger nära det praktiska spelet. På 1700- och 1800-talet var dock schackproblemet nästan lika populärt som det praktiska spelet. Tittar man på olika schacktidsskrifter från förra seklet, ser man att deras kompositionsavdelningar var ungefär lika omfattande som partidelen, ibland t.o.m. större. Det är därför inte så överraskande att många dåtida toppspelare även var kända som problemister. Så är t.ex. fallet med Andersen, Steinitz, Tarrasch, Mieses med flera. Under denna tid var dock studiekompositionen ännu bara i stöpsleven, så man hittar ytterst få studier komponerade på 1800-talet. Det var Kling och Horwitz som var de första som började arbeta mera systematiskt inom studieområdet, men det dröjde till seklets slut innan schackstudien började få en mera konstnärlig gestaltning. Det var i första hand Rinck och Troitzky, som kallas den moderna studiens fäder.

Det var i början av vårt sekel som studiekonsten började utvecklas på allvar. Men samtidigt med det ökade också omfånget av det praktiska spelet i form av allt fler och större nationella och internationella turneringar, med allt vad detta innebar av större engagemang och hårdare konkurrens. Därför har vår tids stormästare knappast någon tid över för att ägna sig åt schackkomposition. Icke desto mindre har dock en rad av vår tids stora schackspelare även ägnat sig en del åt kompositionsverksamheten.

Den kanske mest berömda av dessa var Paul Keres, schackpublicist, framgångsrik korrespondensspelare och sist men inte minst en mycket skicklig författare av problem och studier. På sin tid komponerade Keres omkring 200 tvådragare av vilka flera sett dagens ljus i Sverige, mest i Schackvärlden. I hans repertoar ingick även några tre- och flerdragare och ett 50-tal studier – av dessa de flesta av mycket god kvalitet. Närmast Keres som allround schackbegåvnad och mångsysslare bör man kanske nämna Réti och Duras, även de kända som problem- och studieförfattare av rang. Men det finns även många andra kända spelare, som utmärkt sig på studieområdet som t.ex. Mattison, Apschenieks, Chéron, Halberstadt, Kashdan och Benkö.

Idag vill vi presentera ett urval studier komponerade av mycket kända stormästare. Som våra läsare kommer att se, är de äldre av dessa alster mest av analytisk art, alltså närmare det praktiska slutspelet, medan de senare är mera kombinatoriskt-artistiska alster.

Steinitz studie skulle t.ex. mycket väl kunna vara ett praktiskt slutspel. Spelet utvecklas här på följande sätt: 1. h7† Kg7 2. h8D†!

K×h8 3. Kf7 Tf1† 4. Lf6† T×f6† 5. K×f6 Kg8 6. g7 och vinner.

En klassisk manöver

Bra mycket mera komplicerad är Lasker skapelse: 1. Kb7 Tb2† 2. Ka7 Tc2 3. Th5† Ka4! 4. Kb7 Tb2† 5. Ka6! (Den vita kungen försvaras på a-linjen av sin svarta kollega.) 5. – Tc2 6. Th4† Ka3! (Ej 6. – Kb3? på grund av 7. Kb7 osv.) 7. Kb6 Tb2† 8. Ka5! Tc2 9. Th3† Ka2 10. T×h2! och vinner.

En studie av största betydelse för slutspels-teorin. Manövern i Laskers vinststudie borde varje praktisk spelare känna till. Även som "studieidé" är Laskers alster revolutionerande ty det behandlar redan i förra seklet det s.k. "geometriskt" temat eller som det ibland kallas temat "systematiska pjäsrörelser" (dvs. rörelse av pjäskonstellationer efter ett bestämt mönster som upprepar sig) och som är ett föga ut-forskat tema fullt "up to date" även i våra dagar.

*

En annan klassiker är Duras studie, som har följande lösningsförlopp: 1. Td2† Ke7! 2. Td6!! (I avsikt att spela Tc6. Slås nu tornet 2. – K×d6 följer 3. Kc8 Tc3 4. Kd8 och 4. – Th8 strandar på att vits b-bonde går i dam med schack.) 2. – Tc3 3. Tc6!! T×c6 (På 3. – Td3 följer 4. Tc5, Ta5 och Ka7.) 4. Ka7 och vinner. Även detta en skapelse av stor betydelse för tornslutspelens teori.

I Réti's studie gäller det att undvika att pattsätta den svarta kungen: 1. Lf5† Kd8 2. Td4† Ke7 3. Te4† Kd8 4. Ld7! e1D 5. Lb5! D-lik. 6. Te8 matt.

Keres' opus visar en väl dold mattkombination. Denna studie från 1942 är av helt modernt snitt även för våra dagar och detta på grund av den tematiska förförelsen 1. Sf3? L×f3 2. Se5† Kc3! 3. S×f3 Kb3 remi. Därför: 1. Sb3! K×c4 2. Sd2† Kc3! 3. S×e4 Kb3 (Skilnaden mot förförelsevarianten är att den vita kungen intar en annan ställning.) 4. Lc1! K×a4 5. Kc7 Sa6† 6. Kb6 Sb4 7. Sc5X.

Världsmästarstudier

Exvärldsmästaren Botvinniks komposition hade kunnat vara ett partislutspel: 1. Kc3 f5 2. d5†! Ke5 3. e×f5 g×f5 4. g4! (Ett listigt bondeoffer, som svart inte kan avvisa.) 4. – f×g4 5. d6! K×d6 6. Kd4! remi.

En annan exvärldsmästare visar oss i 2060 en vacker pattsändning: 1. Sh8† Kg8 2. f7† Kf8 3. Kg6 a2 4. Kh7 a1D 5. g6 (Vits kung och springare är nu låsta i en pattsfalla, så det gäller att göra sig av med löparen och bonden.) 5.

-Dh1! 6. Lh6! (Ej 6. Lb4† på grund av Ld6X.)
6. - Le5 7. b8D† L×b8 patt.

Analytiska studier

Om Smyslovs studie var en utpräglad kombinationsstudie fjärran från praktiska slutspel, så är de följande två så nära ett slutspel man kan komma. Icke desto mindre är de fullgoda konstverk, ty lösningsförloppet är distinkt och entydigt. (Kotov) 1. f7 T×a6† 2. Sf6 Ta8 3. Se8 (Den urgamla avskärningsmanövern) 3. -Ta6† 4. Kg5! (Den vita K kan varken gå till 7:e raden eller f-linjen.) 4. - Ta5† 5. Kg4 Ta4† 6. Kg3 (f3) Ta3† 7. Kf2 (e2) Ta2† 8. Ke3 Ta3† (Nu börjar marschen uppåt.) 9. Ke4 Ta4† 10. Ke5 Ta5† 11. Ke6 Ta6† 12. Kd7 Ta7† 13. Kc7 och vinner. En dylik K-vandring ner och upp har framställts redan i den klassiska studien av Karstedt 1911.

Den kände ungerske stormästaren Benkö (numera bosatt i USA) har komponerat flera djupsinniga studier. En av dem finner ni här: 1. Lc7! (1. Ld6? Ta6 2. Le5 Ta5 3. Lc7 Tf5!) 1. - Tb2 2. Ld6 Tc2 3. Le5 Td2 (3. - Tc5 4. Ld4) 4. Lf4 Te2 5. Lb8 (5. Lc7? Ta2!) Te8 6. Lg3! K×g3 patt.

(Övers. av artikel av A.H.
i South African Chessplayer)

Högfjällsturnering

Sveriges Schackförbund och Storliens Högfjällshotell inbjuder till högfjällsschack i Storlien 4-11 november 1979.

Spelform: 7 ronder schweizsystem, 40 drag/2½ t., därefter 16 drag/t.

Speltid: ordinarie ronder börjar kl 15.00, avbrutna partier kl. 10.00. Avslutning 11/11 kl. 10.00 med blixturnering och prisutdelning.

Anmälan: Senast den 8 oktober till Sveriges Schackförbund, Hejdegatan 37 A, 582 43 Linsköp.

Anmälningsavgift: Kr 200:—. Bland de spelare som anmäler sig i tid kommer ett antal startavgifter att lottas ut.

Priser: Kr 5.000:—, 4.000:—, 3.000:—, 2.000:—, 1.000:—, 800:—, 800:—, 500:—, 500:—, 500:—. Dessutom ett antal rating- och uppmuntringspriser.

Logi per person och dygn: (omfattar logi i resp. rumstyp, helpension med tre måltider om dagen, tillgång till bastu, sim- och motionshall, inkl. moms, betjänings- och beställningsavgift)

Danskergården: Självservice utan linne
dubbel-/fyrbäddrum Kr 100:—

Nedre Flygeln: Självservice utan linne
dubbelhytt v/k vatten Kr 100:—
dubbelhytt /wc Kr 115:—
dubbelrum /wc Kr 145:—

Mellan-, Övre- och Badflygeln: Fullservice med linne
dubbelhytt v/k vatten Kr 125:—
dubbelhytt/wc Kr 140:—
dubbelrum/wc Kr 170:—
dubbelrum bad/dusch Kr 190:—

Raymond Keene: Karpov-Korchnoi 78. Skackcentralens forlag, Brabrand 1979. Pris: DKr 44.90.

Bjørn Brinck-Claussen har till danska översatt Keenes bok om VM-matchen förra året (ursprungligen publ. av B.T. Batsford, London). Boken omfattar 192 sidor och 113 diagram och innehåller allt som fanns i den förträffliga engelska editionen hösten 1978 - men med ett viktigt tillägg. Här finns sålunda **hela** det oförkortade manuskriptet till del 1, som utförligt behandlar Karpovs och Kortjnojs schackkarriär före VM-matchen. Märkligt att danska förlag kan ge ut schackböcker, när det här i Sverige tycks vara så svårt. Förklara det den som kan!

Kaare V. Andersen: Arbejdernes Skakforening 75. 1904-1979. Pris: 48 DKr.

Arbejdernes skakforening, AS 04, var från början en sektion av Arbejdernes Laeseselskab i Köpenhamn. År 1917 bröt sig klubben ut till självständighet och blev en storklubb (ca 100 medlemmar) med framgångar både hemma och utomlands. Ett aktivt samarbete med arbetarklubbar i andra länder präglade verksamheten fram till början av trettiotalet. Samtidigt gick man ur Dansk Skak Union och bildade ett eget arbetarschackförbund. I början av sextioalet gick det dock bakåt för arbetarschacket. I det nya danska välfärdssamhället fanns det inte så stor plats längre för "arbetarschackideologin" och 1970 upplöstes förbundet. Samma år var man tillbaka i DSU.

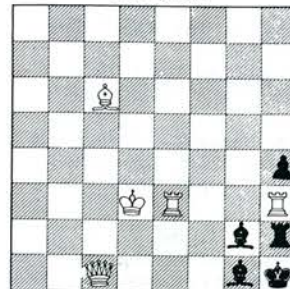
Om klubbens historia berättar Andersen utförligt och sakkunnigt och de bästa spelarna presenteras i 44 kommenterade partier. Bäst av de nya i AS 04 skall väl vara Per Auchenberg, fast han helt misslyckades i klubbens egen jubileumsturnering i början av detta år.

EU

??? PROBLEM

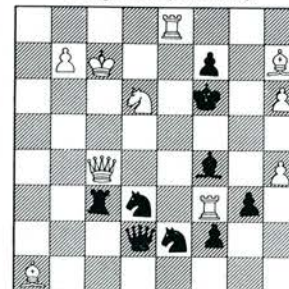
Bidrag och lösningar till
LENNART LARSSON, Pl 1301,
S-443 00 Lerum

13777. Lars Larsen,
Sönderborg (Danmark)
Efter R. Asplund, nr 13184
TFS 2, 1974

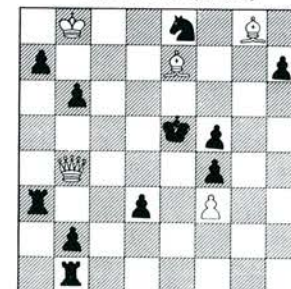
Matt i 2 drag.

13778. Jan Hannelius,
Kangasala (Finland)

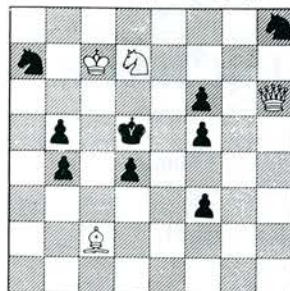
Matt i 2 drag.

13779. Fritz Hoffmann,
Weissenfels (DDR)

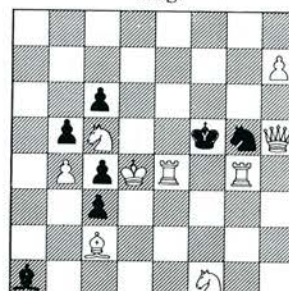
Matt i 3 drag.

13780. Ramutis Juozėnas,
Kaunas (Lit. SSSR)

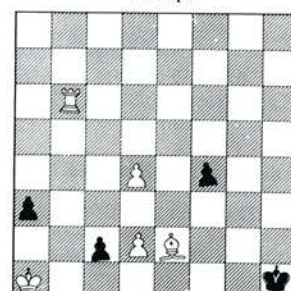
Matt i 3 drag.

13781. Ilja Mikan,
Prag.

Självmatt i 4 drag.

13782. Erik Svedberg,
Gnarp.

Hjälp-matt i 3 drag.
(4 lösningar)

13783. Lars Larsen, Sönderborg. Vit: Kg2 Da4 Tb4. Svart: Ke5 Te6 Bd6 f6. Matt i 2 drag.

13784. Ismo Lindström, Pori (Finland) Vit: Kb6 Dg1 Tb3 Tf5 Sc3 Bd3 d5 e2 f2. Svart: Kd4 Ta7 Tf3 Lh1 Ba6 b7 f6. Matt i 2 drag.

13785. Michail I. Gorislavskij, Rostov na Donu (SSR) Vit: Kf8 Dc6 Sg5 Bd5. Svart: Kd8 Ta7 Lc8. Matt i 2 drag.

13786. Knut Moberg, Rydsgård. Vit: Ka1 De7 Ta7 Lh5 Bb2. Svart: Ka4 Sd2 Ba5 b3 b4 b5 d7. Matt i 3 drag.

13787. Herbert Hultberg, Stockholm. Vit: Ke1 Tb1 Th1 Se2 Bc2 g2. Svart: Ke3 Bc3 e5 g3. Matt i 3 drag.

13788. Jaroslaw Brzozowicz, Czestochowa (Polen) Vit: Kb5 Le1 Lh7. Svart: Ke5 Th6 Lf7 Sd5 Bb6. Hjälpmatt i 2 drag. (2 lösningar)

13789. Saturnin Limbach, Czestochowa (Polen) Vit: Ka8 Dc1 Lb3 Lb8 Sb7 Bd2. Svart: Kb6 La6 Bb4 b5 d3. Själv-matt i 4 drag.

13790. Bertil Gedda, Göteborg. (1:a pris British Chess Magazine, 1977-78) Vit: Kc4 Dg3 Ta7 Tb5 Lf8 Lh1 Sc2 Sd3 Bb2 e6 h3. Svart: Kc6 Sf3 Bb6 c5 g4. Själv-matt i 5 drag.

Lösningstävlingen. A-tävlingen omfattar spaltens samtliga uppgifter, med undantag för 13790. Men lösningar och kommentarer till detta problem är givetvis ändå välkomna. I B-tävlingen räcker det med lösningar till sju problem. Liksom i förra häftet får lösarna själva utse vilka. I själv-matt (13781, 89, 90) börjar vit och tvingar svart att göra matt och i hjälpmatt (13782 och 88) börjar svart och hjälper vit att göra matt. Som vanligt en schackbok i pris

i vardera tävlingen. Lösningar mottagas tack-
samt före den 15 okt. under adress Lennart
Larsson, PL 1301, S-443 00 Lerum.

Prisböckerna i häfte 2 gick efter lottnings till
Tor Askolin, Neitsytsaarentie 4A, Helsingfors
(A-tävl.) och Anders Kvarnheden, Havrevä-
gen 10, Bålsta. (B-tävl.)

*

Den framstående tjeckiske problemisten Ilya
Mikan avled i april i år. Han blev 68 år. Mikan
publicerade ett flertal av sina problem i nordis-
ka problemspalter. Nr 13781 är hans sista bi-
drag till TfS.

*

Rättelser. 13764 av A. Åkerblom i häfte 5 skall
ha vit bonde g5, ej löpare. Nr 13776 (G. Frode
Myhre) också i häfte 5, har 2 lösningar.

13671 av V. Tinebra (TfS 8, 1978) som var
bilösligt med 1. Lc6 korrigeras genom att en
svart B tillsättes på a6.

13723 (V. Bene) i häfte 1 har förf. korrigerat
på följande sätt: Vit: Ka2 Ta5 Th5 La1 Sd7
Sd8 Ba6 c6 d3 e3 h4 h6. Svart: Kd6 Df8 Tc3
Lf3 Ba7 b4. Hjälpmatt i 2. b) La1 på h1. 1.
Df5 Sc5 2. Ke5 Se4. b) 1. Tc5 Se5 2. Kd5 Sf7.

Lars Larsen meddelar att hans landsman
Walther Jörgensens tredragare 13293 i TfS 3,
1975, (2 pris!) även med vit Bh4 är bilöslig: 1.
Td8-d7 hot 2. Sd8 1. - Kxf6/gxh4 2. Dal/Sf4
Korrektur önskvärt!

Lösningar till problemen 13723-13729, häfte 1.

13723 (Bene) 1. Df4 Sc4 2. Ke4 Se3. b) 1.
Tc4 Se4 2. Kd4 Sf6. Dock finns som Evert Jo-
hansson, Göteborg, påpekar två bilösningar 1.
Kc6 Sc8 2. Kb5 Sa7 och 1. De8 Sf8 2. Dc6
T×h5.

13724 (Dragoescu) 1. Sh3! 1. Sh1? Kf1! Fin
miniatyr.

13725 (Backe) 1. Tc2 T×c2/L×c2/La2 2.
Tc3/Td3/Tb3.

13726 (Hultberg & Fröberg) 1. Df4 Ta5 2.
Kb4 Tg5 3. Tf6 (4. Dh2) Tg6 4. Tf5 och ej 1.
Tc4? Ta5 2. Kb4 Tg5 3. Tf4 (Dh8) Tg4! 4. ?
En glimrande förförelse. (red). Ett mästerverk.
(ES).

13727 (Mortensen) 1. Sb5 Kc1 2. Sc3 Kd2
Sc1 4. Ka1 Kc2 5. Sa2 Sb3. b) 1. Se2 Sa3 2.
Sc3 Kc1 3. Ka2 Kc2 4. Ka1 Kb3 5. Sb1 Sc2.

13728 (Ekström) 1. Dg7. 1. Dh7? Sc5! Re-
flexmatemat i ekonomiskt utförande.

13729 (Boström) 1. Da1 S - 2. De5 Ka7 3.
Ta2. 1. - Sd6 2. Lb6 Sc8 3. Lc7. 1. - b6 2.
Da6 Sc7 3. L×c7. 1. - Sc7 2. T×c7 1. Dc4?
Ka7! 1. Db5? Sd6! Förnämlig konst i litet for-
mat. Se t.ex. på den underbara varianten 1.
-Sd6 osv.

Lösningar till problemen 13730-13738, häfte 2.

13730 (Lindström) 1. Sa7. 1. Sd4? L×d4! En
oväntad poäng är 1. - c3 2. Lb5. (ES)

13731 (Stockman) 1. Lc2. Dragplikt med
spel- och mattförändring.

13732 (Rimbert) 1. Sd2 Le3 2. S×d3 L×d2
3. Sc5. 1. - Se4 2. S×d3 - 3. Sb2. 1. Tb7? d2
2. Sd3 Se4 3. Sb2. Men 1. - Le1 2. S×d3 Lb4!
Två modellmatt i lösningen och en i försöks-
spelet.

13733 (Stockman) 1. Ta5 Tb5/c5/d5/e5 2.
T×b5/T×c5/T×d5/T×e5.

13734 (Holm) 1. Sd4 Db1/Df1 2. Tb3/Tf3.

13735 (Lobusov) 1. A) 1. f4 Ld1 2. f3 B) 1.
L×f3 Kg1 2. Lg4 f4.

13736 (Gedda & Larsson) A) 1. Tg5 Tc6 2.
Td5 T6c4. B) 1. Te2 Tf3 2. Te4 Tfd3. Bilös-
ning i A: 1. Le4 Tcc6 2. Kd5 Tfd6. (Korrektur
i häfte 4).

13737 (Moberg) 1. a1D! Sd1 2. Db2 Se3 3.
Da2 Sc4. Det påstås att mästare skaffat sig
tillfälle till triangulering i praktiskt spel. Men
var finna exempel på denna verkligt goda ci-
garr. (PT)

13738 (Thorsson) 1. Kc2 Sg4 2. Tc1 Kf2 3.
Kd1 Se3. Häftets bästa. Dubblerade platsby-
ten i enklast möjliga inramning. (ES)

ALLT I SCHACK

Sportverlagserien, (Tyska) inb.

Boleslawski:

Drachen bis Paulsen, 3 Auflage 41:50

Skandinavisch bis Sizilianisch 41:45

4. Auflage 41:45

Königsindisch bis Grünfeld, 4. Auflage 38:15

4. Auflage 38:15

Suetin:

Schachstrategie für Fortgeschrittene,

Band 1. 1 Auflage 41:50

Band 2. 1 Auflage 41:50

Schachlehrbuch für Fortgeschrittene,

2 Auflage 40:—

Lehrbuch der Schachtheorie

Band 1. 3 Auflage 36:50

Band 2. 3 Auflage 36:50

Keres:

Vierspringerspiel bis Spanisch 40:—

Klassisches Spanisch bis

Französisch 40:—

Dreispringerspiel bis Königs-

gambit, 4 Auflage 35:65

Moms och porto tillkommer på priserna

Stockholms Schackförlag

Brännkyrkagatan 71 117 23 Stockholm

Tel: 08/69 42 37 Postgiro: 55 08 86-6

NU GÖTEBORG!!

Under september månad öppnas

SCHACKBUTIK

(Schackspelets Hus, Haga Kyrkogata 3, 411 23 Göteborg)

Öppettider presenteras i nästa nummer av TfS - t.v. är butiken
delvis öppen under pågående aktiviteter.

- FÖRLAGSNY LITTERATUR
- ANTIKVARISK LITTERATUR
- TIDSKRIFTSPRENUMERATION
- SCHACKSPEL
- SCHACKKLOCKOR
- SCHACKMATERIAL
- SCHACKDATORER

Prislistor publicerade i TfS 1-5/1979 gäller till årets slut.

Schackinformatör 27 och Encyclopaedia 5(A) utkommer i höst
och kan förhandsbeställas.

NILS LINDE

Gröna stugans väg 45, 1 tr
S-127 34 SKÄRHOLMEN/SWEDEN
Tel. 08/97 27 49. Pg. 89 64 22-3

Training auf 64 Feldern

Juri Awerbach

LEHRBUCH DER SCHACHENDSPIELE, Bd. 1 och 2

Fjärde upplagan. Band 1 – 336 sid. med 404 diagram. Beställningsnr: 671 177 2. Band 2 – 416 sid. med 525 diagram. Beställningsnr: 671 178 0. Pris per band: 16,80 M.

Första bandet innehåller tekniska slutspel, bonde-slutspel och slutspel med lätta pjäser, andra bandet torn- och damslutspel jämte slutspel med tunga mot lätta pjäser.

Mark Taimanow

NIMZOWITSCH – INDISCH BIS KATALANISCH

Fjärde omarbetade upplagan. 544 sid. med 433 dia-gram. Beställningsnr: 671 112 3. Pris: 18,60 M.

Mark Taimanow

SLAWISCH BIS RETI – ERÖFFNUNG

Fjärde omarbetade upplagan. 416 sid. med 330 dia-gram. Beställningsnr: 671 162 5. Pris: 18,60 M.

Dr Emil Gelenczei.

200 NEUE ERÖFFNUNGSFALLEN

Tredje omarbetade upplagan. 240 sid. med 196 dia-gram. Beställningsnr: 671 204 6. Pris: 12,60 M.

Juri Awerbach/Michail Beilin

ABC DES SCHACHSPIELS

Sjätte upplagan. 152 sid. med 227 diagram. Beställ-ningsnr: 671 145 7. Pris: 6,50 M.

Ovanstående böcker kan beställas från Skånes Schackförlag, Linnégatan 65, S-216 15 Malmö eller direkt från Sportverlag.

SPORTVERLAG

DDR-108 Berlin, Neustädtische Kirchstraße 15,
Postfach 1218